

Dyrevelfærd og
Veterinærmedicin
J.nr. 2020-15-31-00183
Ref. henol, chrli, skl, bb
Den 30. november 2020

Notat om høringsvar vedrørende udkast til bekendtgørelser, som udstedes med hjemmel i den nye dyrevelfærdslov

---

Følgende udkast til bekendtgørelser, som skal udstedes i medfør af den nye dyrevelfærdslov, har været i ekstern høring i perioden fra 29. juni 2020 til 21. august 2020.

- Bekendtgørelse om dyrevelfærds-mæssige mindstekrav til hold af grise
- Bekendtgørelse om dyrevelfærds-mæssige mindstekrav til hold af heste
- Bekendtgørelse om dyrevelfærds-mæssige mindstekrav til hold af kvæg
- Bekendtgørelse om dyrevelfærds-mæssige mindstekrav til hold af slagtekyllinger og rugeæggsproduktion til produktion af slagtekyllinger samt om uddannelse ved hold af slagtekyllinger
- Bekendtgørelse om dyrevelfærds-mæssige mindstekrav til hold af slagtekalkuner
- Bekendtgørelse om dyrevelfærds-mæssige mindstekrav til hold af hunde
- Bekendtgørelse om dyrevelfærds-mæssige mindstekrav til hold af visse landbrugsdyr
- Bekendtgørelse om aflivning, herunder slagtning, af dyr
- Bekendtgørelse om visse aggregater, halsbånd m.v. til dyr, herunder om forbud mod brug og markedsføring
- Bekendtgørelse om halekupering, kastration og afhorning af visse dyr
- Bekendtgørelse om forbud mod markedsføring m.v. samt indførsel og udførsel af skind og skindprodukter fra hunde og katte
- Bekendtgørelse om hold og fremvisning af dyr i cirkus m.v.

Der er modtaget høringsvar fra følgende eksterne høringsspartter: Advokatsamfundet, Anima, Dansk Kennel Klub, Datatilsynet, Den Danske Dyrlægeforening, Det Dyreetiske Råd, Det Veterinære Sundhedsråd, DOSO, Dyrefondet, Dyrenes Beskyttelse, Forbrugerrådet TÆNK, Fællessvar fra Danske Æg, Udvalget for slagtefjerkræ og L&F Fjerkræ (herefter Den Danske Fjerkræbranche), Landbrug & Fødevarer, Landsforeningen for Forsøgsdyrenes Værn, Hestenes Værn, dyrlæge Ann-Britt Garlov og privatperson Helene Elisabeth Holck samt Økologisk Landsforening.

Af ovennævnte høringsvar har følgende ingen bemærkninger: Advokatsamfundet, Datatilsynet og Forbrugerrådet TÆNK.

I de følgende afsnit redegøres for de væsentligste bemærkninger i høringsvarene, herunder generelle bemærkninger til bekendtgørelsesudkastene samt bemærkninger til de enkelte bekendtgørelser og bestemmelser. Fødevarestyrelsens kommentarer hertil er anført i kursiv. Høringsvarene er kun gengivet i hovedtræk. For detaljerede oplysninger om høringsvarenes indhold henvises der til de modtagne høringsvar, som kan ses på Høringsportalen.

Høringsvarene samt Fødevarestyrelsens efterfølgende overvejelser har givet anledning til enkelte mindre ændringer og sproglige præciseringer i bekendtgørelserne. Der er dog ikke foretaget væsentlige ændringer bortset fra enkelte undtagelser, som er beskrevet nærmere i de følgende afsnit. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, herunder Fødevarestyrelsen, vil i 2021 igangsætte en proces med at se nærmere på de forslag til væsentlige ændringer, som er kommet i forbindelse med høringen.

Generelle bemærkninger til bekendtgørelsesudkastene

De indkomne høringssvar giver overordnet indtryk af en accept af, at bekendtgørelsernes indhold som tilsigtet viderefører gældende regler, men der er dele af bekendtgørelsesudkastene, som har givet anledning til bemærkninger og forslag fra såvel dyrevelfærdsorganisationer som hos erhvervet, hvilket er belyst nedenfor.

Det bemærkes, at flere af de gengivne høringssvar refererer til konkrete bestemmelser i de udkast til bekendtgørelser, som har været i ekstern høring, men i de endelige udkast til bekendtgørelser kan en bestemmelse have fået en anden nummerering, ligesom den kronologiske rækkefølge af bestemmelserne som helhed kan være ændret, herunder eventuelt med en anden kapitelinddeling. Derfor refererer Fødevarestyrelsen som udgangspunkt ikke i sine bemærkninger til høringssvarene til de konkrete bestemmelser i de endelige udkast til bekendtgørelser.

Flere høringssvar har givet udtryk for ønske om ny regulering og indholdsmæssige ændringer i forhold til gældende ret, herunder ønsker om tværgående regulering. Der er i den forbindelse en række emner, som er blevet påpeget i flere af høringssvarene, og som er gennemgående for flere af bekendtgørelserne. Disse emner behandles derfor under generelt og ikke under de enkelte bekendtgørelser. Disse kan sammenfattes som følgende:

Ønsker om ny regulering

Den Danske Dyr lægeforening og Dyrenes Beskyttelse fremfører bl.a., at der er behov for at fastsætte detaljerede regler i form af bekendtgørelser for bl.a. katte, får, geder, ænder, gæs og dyr i akvakulturbrug. Dyrefondet har givet udtryk for, at der er brug for en kattebekendtgørelse, som regulerer mærkning, registrering og neutralisering af katte.

Landsforeningen for Forsøgsdyrenes Værn har bl.a. givet udtryk for, at der er behov for mere specifik regulering for bl.a. naturparker, byggelegepladser til børn og børnehaver, hvor der holdes dyr, som f.eks. kaniner, marsvin, får og geder, idet dyrene ofte er overladt til sig selv uden kontinuerligt opsyn eller regelmæssigt tilsyn. Der sker jævnligt, især om natten, mishandling af dyrene. Dyrevelfærdsloven er ikke detaljeret nok til at kunne beskytte disse dyr tilstrækkeligt.

Dyrenes Beskyttelse bemærker, at dagligt tilsyn er væsentlig for at sikre dyrenes velfærd og derfor bør udbredes til at gælde for udegående dyr generelt. Dyrenes Beskyttelse ønsker derfor en bekendtgørelse om mindstekrav til hold af udegående dyr. Den Danske Dyr lægeforening ønsker ligeledes en bekendtgørelse for alle udegående dyr.

Fødevarestyrelsen bemærker, at bekendtgørelserne er en udmøntning af dyrevelfærdsloven og indeholder de materielle bestemmelser fra de artsspecifikke love, som ophæves med loven, samt relevante bestemmelser for den pågældende dyreart fra gældende bekendtgørelser. I første omgang er der primært tale om en videreførelse af gældende ret, hvilket udkastene til bekendtgørelserne også afspejler. Der er således ikke med udkastene til bekendtgørelserne tale om væsentlige indholdsmæssige ændringer i forhold til gældende ret, herunder fastsættelse af ny regulering.

Ønsker om f.eks. en særskilt regulering af opsyn på byggelegepladser m.v. eller dagligt tilsyn af alle dyr, herunder udegående dyr, vil være en ny og indholdsmæssig ændring, og det bemærkes i øvrigt, at alle dyr, uanset om de findes på byggelegepladser eller lignende, er omfattet af dyrevelfærdslovens generelle bestemmelser, som skal overholdes, uanset at der ikke udarbejdes en specifik bekendtgørelse herom. Uforsvarlig behandling af dyr er strafbelagt i medfør af dyrevelfærdsloven.

For så vidt angår ønsket om specifik regulering af katteområdet, så giver dyrevelfærdsloven mulighed for fremadrettet at udstede en særskilt bekendtgørelse om katte, men som nævnt ovenfor så er

det ikke hensigten i denne sammenhæng at fastsætte nye regler, idet der primært tale om en videreførelse af gældende ret, herunder de regler, der er nødvendige for at sætte den nye dyrevelfærdslov i kraft, idet de dyreartsspecifikke love ophæves.

Dyrenes Beskyttelse ønsker, at der redegøres for rækkevidden af bestemmelserne om avlsmetoder i de artsspecifikke udkast til bekendtgørelser om grise (§§ 37 og 38), kvæg (§§ 25 og 26), slagtekalkuner (§§ 30 og 31) og slagtekyllinger (§§ 19 og 22). Der gives udtryk for, at avlsarbejdet for grise, kvæg, slagtekyllinger og slagtekalkuner er i strid med bestemmelsernes intention. Her anføres bl.a. kuldstørrelse hos grise, høj mælkeydelse og højt vækstpotentiale hos slagtekyllinger og slagtekalkuner.

Fødevarestyrelsen bemærker hertil, at de nævnte bestemmelser gennemfører tilsvarende bestemmelser i Rådets direktiv 98/58/EF om beskyttelse af dyr, der holdes til landbrugsformål. Der er tale om meget generelle bestemmelser, der ikke er uddybet nærmere i direktivet. Da udarbejdelsen af de ovenfor nævnte bekendtgørelser er et led i forenkling af lovgivningsstrukturen på dyrevelfærdsområdet, er der primært tale om en videreførelse af gældende ret, hvilket udkastene til bekendtgørelserne også afspejler. At uddybe de ovennævnte bestemmelser om avl vil indebære ændringer i forhold til gældende ret, hvilket ikke er hensigten med det forenklingsprojekt, som udstedelse af de nye bekendtgørelser er en del af.

Ønsker om tværgående regulering

Dyrenes Beskyttelse finder, at visse af bekendtgørelserne i videst muligt omfang skal være tværgående (på tværs af dyrearter) og tematiske, da gentagelser af de samme bestemmelser i flere dyreartsspecifikke bekendtgørelser dermed undgås. Det vil være mere brugervenligt og overskueligt at samle disse bestemmelser i én samlet tværgående bekendtgørelse om et givent emne. Dyrenes Beskyttelse foreslår bl.a. en tværgående bekendtgørelse om operative indgreb, (som bl.a. skal regulere halekupering, ørekupering, kastration, afhorning, næbtrimning, tandklipping, tandslibning, tandekstraktion, næseringning, øremærkning, brændemærkning, amputationer, fjernelse af stemmebånd m.v.), en tværgående bekendtgørelse om aflivning, herunder slagtning, af dyr, (herunder om slagtning i besætningen) og en tværgående bekendtgørelse om visse aggregater, halsbånd m.v. til dyr, herunder om forbud mod brug og markedsføring, (som bl.a. skal regulere elektriske aggregater til heste).

Landsforeningen for Forsøgsdyrenes Værn bemærker, at den omstændighed, at slagtning og aflivning fremadrettet vil være reguleret i de artsspecifikke bekendtgørelser for så vidt angår aflivning, herunder slagtning, i besætninger og i øvrigt reguleret i en fælles bekendtgørelse om aflivning, herunder slagtning, ikke synes at være en forenkling.

Den Danske Dyrlægeforening bemærker, at alle regler om aflivning, herunder slagtning, af dyr bør samles i én bekendtgørelse, herunder også bestemmelserne om aflivning og slagtning af dyr i besætninger, idet det vil sikre lige god dyrevelfærd og sikkerhed for alle dyrearter.

Fødevarestyrelsen bemærker, at regelstrukturen på dyrevelfærdsområdet tager udgangspunkt i det forslag, som Ekspertgruppen vedrørende modernisering af lovgivningen på dyrevelfærdsområdet afgav i maj 2017. Ekspertgruppen har i sin udtalelse anbefalet, at alle de dyreartsspecifikke velfærdslove samles under en dyrevelfærdslov og tilhørende dyreartsspecifikke bekendtgørelser, der indeholder relevante regler for den pågældende dyreart.

Et af formålene med den nye dyrevelfærdslov er at gennemføre en forenkling af lovgivningsstrukturen på dyrevelfærdsområdet. Bekendtgørelsernes opbygning afspejler, at der er tale om en strukturændring af dyrevelfærdsregulering, så man fremadrettet så vidt muligt samler relevante bestemmelser i de enkelte dyreartsspecifikke bekendtgørelser, når dette er hensigtsmæssigt, i stedet for i tværgående bekendtgørelser om operative indgreb og om aflivning, herunder slagtning, af dyr. Denne struktur indebærer, at dyreejeren i videst muligt omfang kan finde alle relevante bestemmelser om den pågældende dyreart i én bekendtgørelse.

Ønsker til ændringer på tværs af flere af bekendtgørelserne

DOSO og Dyrenes Beskyttelse bemærker bl.a., at dyrevelfærdslovens formålsbestemmelse i § 1 også bør fremgå af de enkelte bekendtgørelser for at tydeliggøre og fastholde fokus på formålet.

Med hensyn til ønsket om, at dyrevelfærdslovens formålsbestemmelse indsættes i de enkelte bekendtgørelser, så skal det bemærkes, at bekendtgørelser er administrative forskrifter, som ikke bør indeholde selvstændige formålsbestemmelser indledningsvis eller i øvrigt vejledende bestemmelser om, hvordan reglerne skal administreres. Bekendtgørelserne udstedes med hjemmel i den nye dyrevelfærdslov, som indeholder en formålsbestemmelse, der er den overordnende ramme for de emner, som loven samt tilhørende bekendtgørelser regulerer, og som reglerne skal administreres og fortolkes i overensstemmelse med.

Dyrefondet fremhæver, at bekendtgørelsernes bestemmelser om behandling af syge og tilskadekomne dyr bør strammes op, så syge dyr som udgangspunkt altid tilses af en dyrlæge og ikke kan afvente ”hjemmebehandling”.

Fødevarestyrelsen bemærker hertil, at det er styrelsens vurdering, at det er forsvarligt, at syge eller tilskadekomne dyr i visse tilfælde behandles uden, at en dyrlæge først konsulteres. Det skal dog altid vurderes ud fra sygdommens eller tilskadekomstens alvorsgrad, om en dyrlæge straks skal konsulteres, eller om dyret skal aflives, så det på den måde er beskyttet bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyrevelfærdslovens § 2. Fødevarestyrelsen bemærker endvidere, at de foreslåede ændringer vil være en skærpelse af gældende regler, og at det som udgangspunkt er hensigten at videreføre gældende ret uden at foretage væsentlige indholdsmæssige ændringer, jf. det i indledningen anførte.

DOSO og Det Dyreetiske Råd finder, at begrebet nødslagtning i udkast til bekendtgørelse om aflivning, herunder slagtning, af dyr (§ 7, stk. 2) samt i udkastene til de artsspecifikke bekendtgørelser om grise (§ 56, stk. 2), heste (§ 26, stk. 3) og kvæg (§ 37, stk. 3) bør præciseres, så der ikke hersker tvivl om, hvordan begrebet skal forstås.

Fødevarestyrelsen er enig i, at der med den nuværende formulering er risiko for, at der kan opstå tvivl om, hvad der menes med nødslagtning. Bestemmelsen vil derfor blive præciseret i form af en henvisning til bilag III, afsnit I, kapitel VI i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) Nr. 853/2004 om særlige hygiejnebestemmelser for animalske fødevarer, hvor regler om nødslagtning er præciseret.

DOSO bemærker, at der i bestemmelsen om, at børn under 15 år ikke må udføre aflivninger, herunder slagtninger i udkastene til de artsspecifikke bekendtgørelser om grise (§ 54), heste (§ 25, stk. 2) og kvæg (§ 36, stk. 2) ikke indgår ordet bedøvelse, sådan som det er tilfældet for den gældende bestemmelse. Foreningen finder det vigtigt, at bestemmelserne om børn under 15 år også fremadrettet omfatter bedøvelse.

Fødevarestyrelsen bemærker hertil, at ordet bedøvelse bliver indsat i de nævnte bekendtgørelser, ligesom en tilsvarende bestemmelse vil blive indsat i bekendtgørelserne om slagtekyllinger, slagtekaluner og hunde.

Bemærkninger til de enkelte bekendtgørelsesudkast

Bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af grise

Landbrug & Fødevarer peger på, at definitionen af en gylt i bekendtgørelsesudkastets § 2, nr. 4, er upræcis. Dette skyldes formuleringen ”hundyr efter kønsmodning”, der har givet anledning til fortolknings spørgsmål. Landbrug & Fødevarer foreslår, at gylt defineres som et hundyr efter løbning og inden faring.

Fødevarestyrelsen henviser til, at definitionen stammer fra EU's svinedirektiv¹, men er enig i, at der er behov for en mere præcis definition. Styrelsen finder dog ikke, at Landbrug & Fødevarers forslag er gangbart, idet det ikke er i overensstemmelse med direktivets definition. Betegnelsen ”gylt” bruges i EU-sammenhæng om unge hungrise allerede, når de er udtaget til reproduktion, mens den i Danmark først benyttes, når hungrisen er løbet. Styrelsen finder imidlertid, at problemet kan løses ved at ændre definitionen af en gylt til ”Et hundyr fra indsættelse i stald eller staldafsnit med henblik på løbning og inden faring”. Når en hungris indsættes i stald eller staldafsnit med henblik på løbning, antages det, at hun har nået en sådan grad af kønsmodenhed, at der er forsvarligt at starte reproduktion, hvorfor den foreslåede definition ses at være i overensstemmelse med EU's definition. Dette vil desuden bringe definitionen i overensstemmelse med formuleringen i bekendtgørelsens § 64, stk. 1. Definitionen af avls- og slagtegris ændres som konsekvens.

Landbrug & Fødevarer finder den foreslåede udvidelse af definitionen i bekendtgørelsesudkastets § 2, nr. 10, problematisk, bl.a. i forhold til FRATS-stier, hvor grisene bliver i den samme sti fra fravæning til slagtning. Det foreslås, at udvidelsen ”indtil grisen flyttes fra smågrisestalden” udelades.

Fødevarestyrelsen bemærker, at den foreslåede udvidelse af definitionen har til hensigt at imødegå, at bestemmelsen om fast eller drænet gulv i mindst halvdelen af minimumsarealet i smågrisestier i bekendtgørelsesudkastets § 71, stk. 2, omgås ved at lade grisene gå i stien til, de er mere end 10 uger. Fødevarestyrelsen er dog enig i, at formuleringen kan være uhensigtsmæssig i forhold til FRATS-stier. Styrelsen finder, at problematikken kan løses ved, at § 71, stk. 2, omformuleres således: Smågrise skal fra fravæning, og til de er mindst 10 uger gamle, holdes i stier, hvor mindst 1/2 af det til enhver tid gældende minimumsarealkrav skal være fast eller drænet gulv eller en kombination heraf. Dette gælder dog ikke, hvis grisene går i samme sti fra fravæning til slagtning (FRATS-stier).

Dyrenes Beskyttelse foreslår, at ordet ”uvane” i bekendtgørelsesudkastets § 14 erstattes med ”adfærdsmæssige ytringer på mistrivsel”. Desuden er foreningen bekymret for, om unødvendig tandslibning finder sted, og foreslår detaljerede regler for, hvornår, hvordan og af hvem tandslibning må foretages. Foreningen finder endvidere med henvisning til dyrevelfærdslovens formålsparagraf, at det bør indføres forbud mod kastration og halekupering, ligesom der bør indføres et forbud mod fiksering af søer.

Fødevarestyrelsen bemærker hertil, at de foreslåede ændringer vil være en skærpelse af gældende regler, og at det som udgangspunkt er hensigten at videreføre gældende ret uden at foretage væsentlige indholdsmæssige ændringer, jf. det i indledningen anførte.

DOSO og Anima finder, at der i bekendtgørelsesudkastets § 14 bør indsættes krav om en eksakt mængde halm som beskæftigelses- og rodemateriale, og at det i § 18 skal fremgå, hvor stor en del af foderet, der skal være fyldigt og med højt fiberindhold, så grisene får mæthedsfornemmelse og undgår mavesår. Det fremhæves endvidere, at det findes kritisabelt, at det fortsat er tilladt at fikser søer i fareboks.

---

¹ Rådets direktiv 2008/120/EF om fastsættelse af mindstekrav til beskyttelse af svin (kodificeret udgave)

Fødevarestyrelsen bemærker hertil, at de foreslåede ændringer vil være en skærpelse af gældende regler, og at det som udgangspunkt er hensigten at videreføre gældende ret uden at foretage væsentlige indholdsmæssige ændringer, jf. det i indledningen anførte.

Anima finder, at man med ordlyden ”instruks og vejledning” i § 40 (isætning af ring i trynen), § 42 (slibning af hjørnetænder), § 44 (kastration) og § 47 (halekupering) risikerer at så tvivl om vigtigheden af en egentlig faglig baggrund (dyrlæge, veterinærsygeplejeske eller lignende) for at foretage operative indgreb.

Fødevarestyrelsen bemærker hertil, at der ikke i gældende ret er krav om en egentlig uddannelse som forudsætning for at foretage de nævnte operative indgreb (bekendtgørelsesudkastets §§ 40, 42, 44 og 47). Det vil desuden være en skærpelse af gældende regler at indføre krav om uddannelse. Det er som udgangspunkt hensigten at videreføre gældende ret uden at foretage væsentlige indholdsmæssige ændringer, jf. det i indledningen anførte.

Dyrefondet finder, at bestemmelsen i bekendtgørelsesudkastets § 42, stk. 5, bør begrænses, så slibning af pattegrises hjørnetænder kun må foretages af en dyrlæge.

Fødevarestyrelsen bemærker hertil, at den foreslåede ændring vil være en skærpelse af gældende regler, og at det som udgangspunkt er hensigten at videreføre gældende ret uden at foretage væsentlige indholdsmæssige ændringer, jf. det i indledningen anførte. Fødevarestyrelsen bemærker endvidere, at det er styrelsens vurdering, at det er forsvarligt, at pattegrises hjørnetænder kan slibes af en dyrlæge eller af en person, der har modtaget instruks og vejledning heri.

DOSO og Anima finder, at formuleringen i §§ 44 og 47 kan misforstås, så det er tilladt at kastrere og halekupere pattegrise i det første levedøgn.

Fødevarestyrelsen bemærker hertil, at teksten vil blive justeret med henblik på at undgå misforståelser.

Anima giver udtryk for, at bekendtgørelsesudkastets § 46 om halekupering, der konkret er påkrævet af veterinære hensyn, i praksis tillader rutinemæssig halekupering.

Fødevarestyrelsen bemærker hertil, at bestemmelsen omhandler halekupering efter grisens fjerde levedøgn, og at det er en forudsætning, at halekuperingen konkret er påkrævet af veterinære hensyn, at den udføres af en dyrlæge, og at grisen bedøves og gives længerevarende smertebehandling. På den baggrund vurderer Fødevarestyrelsen ikke, at bestemmelsen vil blive brugt til at omgå forbudet mod rutinemæssig halekupering.

Den Danske Dyrlægeforening udtrykker bekymring over, at der ikke i bekendtgørelsesudkastet §§ 47-48 er defineret en reaktionsgrænse for, hvor få tilfælde af halebidning der må forekomme, før en griseproducent skal iværksætte forsøg med kuld med hele haler. Dette giver usikkerhed omkring, hvornår man er berettiget til at halekupere. Foreningen udtrykker håb om, at bekendtgørelsen vil blive fulgt af en vejledning herom samt om, hvordan milde og alvorlige halebid skal vægtes, og om på hvilket niveau risikovurderingen bør laves.

Fødevarestyrelsen skal hertil bemærke, at de nævnte forhold er adresseret i Fødevarestyrelsens vejledning om risikovurdering for halebid og om tildeling af beskæftigelses- og rodemateriale. Fødevarestyrelsen vil dog overveje, om der er behov for yderligere præciseringer i vejledningen.

Det Dyreetiske Råd kan tilslutte sig præciseringen i § 49, stk. 6, om, at krav om dokumentation ved afsætning af halekuperede grise også gælder mellemlandere, og præciseringen af, at bedøvelse med bolt pistol skal efterfølges af afblødning eller rygmarvsstødning.

Dyrenes Beskyttelse foreslår, at der i § 52, stk. 1, 1. pkt., efter "bolt pistol" indsættes "til bedøvelse" for at gøre det eksplicit, at en bolt pistol er et bedøvelsesinstrument. Der ønskes endvidere en udførlig beskrivelse af, hvordan overbrusningsanlæg skal bruges i praksis.

Fødearestyrelsen bemærker, at bekendtgørelsen justeres som foreslået. For så vidt angår overbrusningsanlæg er dette adresseret i Fødearestyrelsens vejledning til kontrol af dyrevelfærd i svinebesætninger. Fødearestyrelsen vil dog overveje, om der er behov for yderligere præciseringer i vejledningen.

Dyrefondet ønsker et forbud mod farebøjler (§ 69).

Fødearestyrelsen bemærker hertil, at et forbud mod farebøjler vil være en skærpelse af gældende regler, og at det som udgangspunkt er hensigten at videreføre gældende ret uden at foretage væsentlige indholdsmæssige ændringer, jf. det i indledningen anførte.

Bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af heste

Hestens Værn finder behov for en definition (§ 2) af, hvilke hestehold der anses for erhvervsmæssige. Dette vil gøre både dyrlæger og hesteejere mere bevidste om, hvilke hestehold der er omfattet af kravet i bekendtgørelsesudkastets § 23, stk. 2, om årligt dyrlægetilsyn for erhvervsmæssige hestehold.

Fødearestyrelsen bemærker hertil, at det i Fødearestyrelsens vejledning om velfærdskontrol mm. i hestehold er forklaret, hvad der forstås ved erhvervsmæssigt hestehold. Fødearestyrelsen vil dog overveje, om der er behov for yderligere præciseringer i vejledningen.

Den Danske Dyrlægeforening, DOSO, Dyrenes Beskyttelse, Hestens Værn, Dyrefondet, Anima og Landsforeningen for Forsøgsdyrenes Værn giver udtryk for, at det er positivt, at der indføres krav om artsfællekontakt, da det ses som en dyrevelfærdsmæssig forbedring.

Det Dyreetiske Råd bakker med henvisning til § 3 som udgangspunkt op om tiltag, der søger at sikre, at hestes sociale adfærd tilgodeses. Rådet udtrykker dog betænkelighed ved et decideret lovkrav om, at heste skal opstaldes mindst to sammen, da det kan medføre utilsigtede praktiske problemer. Rådet foreslår, at der i stedet stilles krav om adgang til fold med artsfæller.

Fødearestyrelsen bemærker hertil, at adgang til fold med artsfæller kun sikrer hestene artsfællekontakt i et begrænset tidsrum af døgnet, og at hestes behov for kontakt til artsfæller derfor bedre opfyldes med et krav om mindst to heste i et hestehold. Et generelt krav om adgang til fold med artsfæller vil være en skærpelse af gældende regler, og det er som udgangspunkt hensigten at videreføre gældende ret uden at foretage væsentlige indholdsmæssige ændringer, jf. det i indledningen anførte.

Det Dyreetiske Råd og Hestens Værn finder med henvisning til § 3, at der må tages højde for en situation, hvor et hestehold med to heste står tilbage med en hest, f.eks. hvis den anden hest dør, flyttes til et andet opholdssted eller er til stævne. Foreningerne finder, at der i bekendtgørelsen bør tages højde for, hvor hurtigt der skal anskaffes en ny hest. Hestens Værn foreslår en grænse ved fire måneder.

Fødearestyrelsen er enig i, at det vil være hensigtsmæssigt med en præcisering af, hvor længe en hest i de beskrevne situationer kan holdes alene. Den situation, hvor den ene hest i et hestehold med

to heste er til stævne, på dyrehospital eller lignende vil blive adresseret i Fødevarestyrelsens vejledning om velfærdskontrol mm. i hestehold. Situationer, hvor den ene hest reelt har forladt hesteholdet, finder Fødevarestyrelsen bedst håndteres ved at indsætte en bestemmelse i bekendtgørelsen. Styrelsen finder det hensigtsmæssigt at følge Hestens Værns forslag om fire måneder.

DOSO finder, at der for hestehold med kun ét dyr bør fastsættes en kortere overgangsperiode på f.eks. 5–10 år, og ikke – som det fremgår af bekendtgørelsesudkastets § 37, stk. 2, indtil dyret dør eller afhændes. Begrundelsen herfor er, at særligt ponyer og æsler kan blive op mod 30–40 år gamle. Anima fremhæver med en tilsvarende argumentation ligeledes ønske om, at bestemmelsen om, at et hestehold skal bestå af minimum to heste, indføres over en årrække frem for en overgangsordning som den foreslåede.

Hestens Værn bemærker, at den lange overgangsordning sikrer, at ingen hesteejere umiddelbart kommer i klemme.

Fødevarestyrelsen kan hertil bemærke, at styrelsen finder det mest hensigtsmæssigt med en overgangsordning som foreslået, hvormed nuværende ejere af én hest, der holdes alene, kan forsætte med at holde denne ene hest, indtil hesten dør eller afhændes. Det kan yderligere bemærkes, at bestemmelsen om, at et hestehold skal bestå af minimum to heste, sender et vigtigt signal om, at heste har behov for kontakt til artsfæller.

Hestens Værn efterlyser en præcisering af, om bestemmelsen om opbinding i bekendtgørelsesudkastets § 4 også gælder for heste i tøjr. Foreningen finder, at heste i tøjr bør være omfattet af § 4, da hesten ofte har begrænset bevægelsesfrihed i tøjr.

Fødevarestyrelsen bemærker hertil, at det er styrelsens vurdering, at bestemmelserne i bekendtgørelsesudkastets § 4 gælder for heste på stald, og derfor ikke er til hinder for, at heste tøjres på en mark. Denne vurdering fremgår af Fødevarestyrelsens vejledning om velfærdskontrol m.m. i hestehold. Det bemærkes, at det desuden vil være en skærpelse af gældende ret at udvide bestemmelserne i § 4 til at gælde heste i tøjr på en mark, og at det som udgangspunkt er hensigten at videreføre gældende ret uden at foretage væsentlige indholdsmæssige ændringer, jf. det i indledningen anførte.

Det Dyreetiske Råd og DOSO giver udtryk for, at der bør stilles krav om adgang til fold med artsfæller, så der sikres mulighed for, at hestene kan udfolde social adfærd (§ 16).

Fødevarestyrelsen bemærker, at et generelt krav om adgang til fold med artsfæller vil være en skærpelse af gældende regler, og at det som udgangspunkt er hensigten at videreføre gældende ret uden at foretage væsentlige indholdsmæssige ændringer, jf. det i indledningen anførte.

Privatperson Helene Elisabeth Holck anfører, at der er flere hesteracer end de i bekendtgørelsesudkastets § 19 nævnte, der bør kunne gå ude uden læskur under samme naturlige forhold, og forslår, at North American Curly Horse tilføjes i § 19. Det oplyses i den forbindelse, at racen bærer præg af mange årtiers naturlige selektion, og at den er meget hårdfør og kan overleve strenge vintre.

Fødevarestyrelsen bemærker hertil, at styrelsen for nærværende ikke er i besiddelse af tilstrækkelig videnskabelig dokumentation, der kan danne grundlag for at ændre § 19. Styrelsen vil imidlertid undersøge, om der er muligheder for i fremtiden at skaffe en sådan dokumentation.

Det Dyreetiske Råd hilser velkomment, at der er indsat en bestemmelse i § 22 om, at heste skal passes af et tilstrækkeligt antal personer med relevante færdigheder og kvalifikationer.

Den Danske Dyrlægeforening finder, at der for at sikre en mere forsvarlig pasning bør indsættes krav i § 22 om, at mindst én myndig person er ansvarlig for et hestehold.

Hestens Værn finder behov for en præcisering af, hvilke faglige færdigheder og kvalifikationer der tænkes på i bekendtgørelsesudkastets § 22, og at det i § 22 bør tilføjes, at personer, der har ansvar for et hestehold, skal være over 18 år.

Fødevarestyrelsen bemærker hertil, at præcisering af, hvad der forstås ved faglige færdigheder og kvalifikationer vil blive adresseret i Fødevarestyrelsens vejledning om velfærdskontrol m.m. i hestehold. Med hensyn til forslaget om, at den, der har ansvaret for et hestehold, skal være over 18 år, bemærker Fødevarestyrelsen, at dette vil være en skærpelse af gældende regler, og at det som udgangspunkt er hensigten at videreføre gældende ret uden at foretage væsentlige indholdsmæssige ændringer, jf. det i indledningen anførte.

DOSO peger på, at bestemmelsen i bekendtgørelsesudkastets § 23, stk. 1, om tilsyn bør suppleres med en beskrivelse af tilsynets omfang, sådan som det er beskrevet i bemærkningerne til hesteloven. Der ved undgås, at der opstår tvivl om tilsynets omfang og indhold.

Fødevarestyrelsen bemærker hertil, at en beskrivelse af tilsynets omfang er adresseret i Fødevarestyrelsens vejledning om velfærdskontrol m.m. i hestehold. Fødevarestyrelsen vil dog overveje, om der er behov for yderligere præciseringer i vejledningen.

Hestens Værn og Dyrefondet opfordrer til, at der indføres krav om at beskæring og anlæggelse af beslag på heste skal udføres af personer med relevant uddannelse (§ 31).

Den Danske Dyrlægeforening finder, at der bør indføres krav om, at alene uddannede personer må anlægge sygebeslag på heste.

Fødevarestyrelsen bemærker hertil, at de foreslåede krav om uddannelse vil være en skærpelse af gældende regler, og at det som udgangspunkt er hensigten at videreføre gældende ret uden at foretage væsentlige indholdsmæssige ændringer, jf. det i indledningen anførte.

Det Dyreetiske Råd hilser velkomment, at det er præciseret, at der ved de operative indgreb, der er nævnt i §§ 33 og 34, skal gives længerevarende smertebehandling.

Den Danske Dyrlægeforening foreslår, at halekupering ændres til haleamputation i bekendtgørelsens § 33, når dette er begrundet i veterinære hensyn.

Fødevarestyrelsen anerkender, at haleamputation ud fra et veterinærfagligt synspunkt nok vil være en mere korrekt betegnelse end halekupering, men styrelsen finder ikke den foreslåede ændring hensigtsmæssig, idet halekupering er den traditionelt kendte og brugte betegnelse, også når indgrebet er veterinært begrundet.

Den Danske Dyrlægeforening påpeger, at der nu om dage i stor stil udføres tandbehandling på heste, uden at der altid er den nødvendige faglige indsigt. Foreningen finder derfor, at der ud over det, der fremgår af § 35 om fjernelse af tænder hos heste, bør indsættes et afsnit om tandbehandling, herunder om at visse nærmere angivne tandbehandlinger kun må udføres af en dyrlæge.

Fødevarestyrelsen bemærker hertil, at dette vil være en skærpelse af gældende regler, og at det som udgangspunkt er hensigten at videreføre gældende ret uden at foretage væsentlige indholdsmæssige ændringer, jf. det i indledningen anførte.

Bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af kvæg

Landsforeningen Forsøgsdyrenes Værn mener, at "smitterisici", som nævnt i bekendtgørelsesudkastets § 10, bør ændres til "sundhedsrisici", da det dækker bredere, som f.eks. konflikt mellem dyrene og andre stressende forhold, der kan påvirke dyrenes sundhed.

Fødearestyrelsen vurderer, at "smitterisici" skal fastholdes, da det er styrelsens vurdering, at det er det, som menes i Rådets direktiv 98/58/EF af 20. juli 1998 om beskyttelse af dyr, der holdes til landbrugsformål. Det er endvidere styrelsens vurdering, at ændring af "smitterisici" til "sundhedsrisici" vil være en udvidelse i forhold til gældende ret. Fødearestyrelsen bemærker hertil, at det som udgangspunkt er hensigten at videreføre gældende ret uden at foretage væsentlige indholdsmæssige ændringer, jf. det i indledningen anførte.

Landbrug & Fødevarer foreslår, at ordlyden i § 15 ensrettes med ordlyden i § 16, således, at "den ansvarlige for dyreholdet" ændres til "den besætningsansvarlige".

Fødearestyrelsen tager den foreslåede ændring til efterretning og tilpasser bekendtgørelsen i overensstemmelse hermed.

Landbrug & Fødevarer foreslår en gruppering af definitionerne, så dyregrupperne står samlet. Endvidere foreslås, at der anvendes samme termer for "flok", "grupper" og "gruppevis", og at disse defineres som tre eller flere dyr.

Den Danske Dyrlægeforening foreslår, at "ammekvæg" og "ammetante" defineres.

Fødearestyrelsen tager ovennævnte forslag til efterretning og tilretter bekendtgørelsen i overensstemmelse hermed.

Landbrug & Fødevarer foreslår, at ordet "udvikling" i udkastets § 41 ændres til "ophobning", således at der anvendes samme formulering som i §§ 55 og 90.

Fødearestyrelsen bemærker, at de nævnte bestemmelser i stedet ændres, således at ordet "ophobning" ændres til "udvikling", således at ordlyden er i overensstemmelse med Rådets direktiv 2008/119/EF om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af kalve (kalvedirektivet).

Landbrug & Fødevarer foreslår ordlyden i § 75 ændret til "... en gennemsnitlig dagsydelse...", så der tages højde for at køer på bedrifter med automatiske malkesystemer kan have en malkerytme, der ikke følger døgnet.

Fødearestyrelsen finder, at den påpegede problemstilling mest hensigtsmæssigt vil kunne håndteres i Fødearestyrelsens vejledning om velfærdskontrol i kvægbesætninger.

Landbrug & Fødevarer foreslår, at kvier og om muligt goldkøer fritages fra kravet om dagligt tilsyn, når ungdyrene holdes på græs. Baggrunden herfor er bl.a., at behovet for dagligt tilsyn af disse dyr anses for mindre end f.eks. behovet for dagligt tilsyn med kalve og malkekøer, da sygdom optræder langt mindre hyppigt. Endvidere gør Landbrug & Fødevarer opmærksom på, at kalve generelt bør udgå af § 16 (om dagligt tilsyn med malkekøer samt ungdyr og kalve på græs), da de allerede er omfattet af § 15 (om bl.a. dagligt tilsyn med kalve, der holdes udendørs).

Fødearestyrelsen bemærker hertil, at regler om fritagelse af kvier (som er afkom af malkekvæg) og goldkøer fra kravet om dagligt tilsyn vil være en lempelse i forhold til gældende regler, og at det som udgangspunkt er hensigten at videreføre gældende ret uden at foretage væsentlige indholdsmæssige ændringer, jf. det i indledningen anførte. For så vidt angår bemærkningen om, at kalve bør udgå af

bekendtgørelsesudkastets § 16, tager Fødevarestyrelsen forslaget til efterretning og tilretter bekendtgørelsen.

Den Danske Dyrlægeforening bemærker, at der under fællesbestemmelser for kreaturer er særregler for malkekvæg og efterspørger, hvilke regler der gælder for ammekvæg. Den Danske Dyrlægeforening mener, at ammekvæg bør tilses en gang dagligt, når de er inde, og jævnligt udenfor, og efterspørger en beskrivelse heraf.

Fødevarestyrelsen bemærker, at for så vidt angår ammekvæg gælder de generelle regler i dyrefærdslovens § 9, hvorefter enhver, der holder dyr, skal sørge for, at dyret tilses mindst en gang om dagen. Fritgående dyr på græs skal dog tilses jævnligt.

Den Danske Dyrlægeforening og Landbrug & Fødevarer bemærker, at kravet om mindst ét årligt klov- eftersyn af kalve i § 128 kan slettes, da dette krav ikke er relevant for kalve.

Fødevarestyrelsen tager bemærkningen til efterretning og tilretter bekendtgørelsen i overensstemmelse hermed.

Landbrug & Fødevarer foreslår, at kravet om en ledig sygeplads i ungdyrstalden i bekendtgørelsens § 22 ændres således, at der gives mulighed for at sygepladsen kan etableres i andre staldafsnit, da det af hensyn til smittebeskyttelse oftest er mere hensigtsmæssigt, at syge dyr kan isoleres fra gruppen af raske dyr.

Fødevarestyrelsen bemærker hertil, at en ændring af bestemmelsen om en ledig sygeplads i ungdyrstalden vil være en lempelse af gældende regler, og at det som udgangspunkt er hensigten at videreføre gældende ret uden at foretage væsentlige indholdsmæssige ændringer, jf. det i indledningen anførte.

Landbrug & Fødevarer foreslår endvidere, at kravet i § 24 om maskinmalkning i kælvningsbokse flyttes til et nyt stk. 6 i § 76, der omhandler krav til kælvningsbokse.

Fødevarestyrelsen tager forslaget til efterretning og tilretter bekendtgørelsen i overensstemmelse hermed.

Landbrug & Fødevarer foreslår, at bekendtgørelsesudkastets § 57 ændres således, at det bliver muligt at have mindst 25 lux på gangarealer ved nødvendig aktivitet i staldende, ligesom det er tilfældet med automatiske malkesystemer. Det kan f.eks. dreje sig om besætninger med tre malkninger pr. døgn eller ved malkninger, der varer mere end fire timer.

Den Danske Dyrlægeforening bemærker, at 2. pkt. i § 116, hvoraf det fremgår, at der i stalde med mindre end én ædeplads pr. ko eller automatiske malkesystemer skal være mindst 25 lux på gangarealerne, bør slettes, da kravet kun er aktuelt hos voksne kreaturer.

Fødevarestyrelsen tager ovennævnte forslag vedrørende lysstyrke til efterretning og tilretter bekendtgørelsen i overensstemmelse hermed.

Landbrug & Fødevarer foreslår, at bekendtgørelsesudkastets §§ 68 og 97 ændres således, at opdeling af fritstående sengerækker med fleksible afspærringer såsom kæde, bom eller låge undtages fra kravet om en tværgang efter maksimalt syv sengebåse. Landbrug & Fødevarer anfører, at den nuværende fortolkning af reglerne for tværgange ved sengerækker, der støder op mod en væg, vanskeliggør en hensigtsmæssig opdeling af sengebåseafsnit, og at undersøgelser fra SEGES har vist, at en lang blindgang ikke giver ændret adfærd hos dyrene sammenlignet med en kort.

Fødearestyrelsen bemærker hertil, at det foreslåede vil være en ændring af gældende regler, og at det som udgangspunkt er hensigten at videreføre gældende ret uden at foretage væsentlige indholdsmæssige ændringer, jf. det i indledningen anførte.

Landbrug & Fødevarer foreslår, at kravet i § 76, stk. 2, om antallet af pladser i kælvningsfaciliteten beregnes på baggrund af antal forventede kælvninger og ikke på baggrund af antal kreaturer i besætningen. En beregning baseret på antal forventede kælvninger vil være en mere retvisende metode, der svarer til det reelle behov for pladser. Dette vil også tage højde for besætninger, der praktiserer forlænget kælvningsinterval, hvor behovet for antal kælvningspladser pr. årsko er mindre end ellers.

Fødearestyrelsen bemærker hertil, at det foreslåede vil være en ændring af gældende regler, og at det som udgangspunkt er hensigten at videreføre gældende ret uden at foretage væsentlige indholdsmæssige ændringer, jf. det i indledningen anførte.

Landbrug & Fødevarer foreslår, at der for så vidt angår § 79 (om kalvens ophold sammen med malkekoen i enkeltkælvningsboks efter kælvningen) også tages højde for besætninger, der har sæsonkælvninger om vinteren eller det tidlige forår. Her er der et stort behov for kælvningspladser i en kort periode på 2-3 måneder, og det bør således være muligt at etablere et indendørs fælles kælvningsareal, der har en sådan størrelse og beskaffenhed, at det kælvende dyr kan kælle uforstyrret, og at ko og kalv kan færdes uforstyrret i mindst 12 timer.

Fødearestyrelsen bemærker hertil, at det foreslåede vil være en ændring af gældende regler, og at det som udgangspunkt er hensigten at videreføre gældende ret uden at foretage væsentlige indholdsmæssige ændringer, jf. det i indledningen anførte.

Landbrug & Fødevarer foreslår endvidere, at den sidste del af sætningen i udkastets § 79, stk. 2, slettes, dvs. ”for at blive behandlet”, idet der kan være andre veterinærfaglige årsager til, at ko og kalv skal adskilles tidligere end 12 timer, f.eks. hvis koen ikke vil kendes ved kalven.

Fødearestyrelsen bemærker, at det fremgår af den gældende bestemmelse, at der kan ske adskillelse af ko og kalv på baggrund af koens eller kalvens adfærd. Det er styrelsens vurdering, at det foreslåede allerede er indeholdt i bestemmelsen, og at styrelsen præciserer dette i Fødearestyrelsens vejledning om velfærdskontrol i kvægbesætninger.

Den Danske Dyrlægeforening foreslår, at det i § 82, stk. 2, præciseres, at køer skal have adgang til én ædeplads ved foderbordet pr. malkeko i minimum 12 dage efter kælvning.

Fødearestyrelsen finder det mest hensigtsmæssigt at præcisere forståelsen af denne bestemmelse i vejledningen om velfærdskontrol i kvægbesætninger.

Landbrug & Fødevarer anfører for så vidt angår bekendtgørelsesudkastets § 99, at der ikke tidligere har været specifikke krav til antal ædepladser pr. højdrægtige ungdyr, og at der dermed er tale om en stramning i forhold til lov om hold af malkekvæg. Landbrug & Fødevarer bemærker desuden, at der ikke er fastsat en definition på bredden af en ædeplads til højdrægtige ungdyr.

Fødearestyrelsen skal hertil gøre opmærksom på, at det fremgår af § 28 i den gældende bekendtgørelse nr. 79 af 23. januar 2017 om hold af malkekvæg og afkom af malkekvæg, at § 21, stk. 4, om, at fælles forberedelsesbokse til højdrægtige dyr skal indeholde mindst én ædeplads ved foderbordet pr. ko, finder tilsvarende anvendelse på ungdyr. Der er således ikke tale om et nyt krav om ædepladser i fællesforberedelsesbokse for ungdyr, men en videreførelse af gældende regler.

Den Danske Dyrlægeforening bemærker, at reglerne i §§ 43-45 ikke finder anvendelse på bedrifter med mindre end seks kalve og på ammekalve, der holdes hos moderen. Den Danske Dyrlægeforening mener, at kalve, der holdes hos ammetanter, også bør undtages.

Fødevarestyrelsen er enig i den foreslåede præcisering og tilretter bekendtgørelsen i overensstemmelse hermed.

Landbrug & Fødevarer foreslår, at de kapitler, som omhandler kalve, samles i ét kapitel bestående af generelle regler for kalve og særlige regler for kalve, som er afkom af malkekvæg.

Fødevarestyrelsen bemærker hertil, at bekendtgørelsen i forhold til høringsudkastet opdeles i afsnit og herunder kapitler, hvormed der vil være et afsnit IV om fælles bestemmelser for kalve og et afsnit V om særlige bestemmelser for hold af malkekvæg og afkom af malkekvæg. I afsnittet med fællesbestemmelserne for alle kalve indsættes indledningsvist en henvisning til det kapitel i afsnit V, der indeholder særlige bestemmelser for kalve, som er afkom af malkekvæg, og som gælder ud over de fælles bestemmelser for kalve i afsnit IV.

Dyrenes Beskyttelse mener for så vidt angår bekendtgørelsesudkastets § 28, at det – uanset alder – ud fra et etisk og fagligt synspunkt er helt urimeligt at foretage kastration ved klemning af blodforsyning til væv/organer på et levende og sansende dyr, så vævet dør og henfalder. Endvidere mener Dyrenes Beskyttelse ikke, at der er et fagligt grundlag for en skelnen ved 4 leveuger i relation til kastration af kalve med burdizzo-tang.

Fødevarestyrelsen bemærker hertil, at regler om forbud mod kastration med burdizzo-tang vil være en skærpelse af gældende regler, og at det som udgangspunkt er hensigten at videreføre gældende ret uden at foretage væsentlige indholdsmæssige ændringer, jf. det i indledningen anførte.

Landbrug & Fødevarer anfører i relation til bekendtgørelsesudkastets § 48, at det af kalvedirektivet fremgår, at kalve på over to uger skal have adgang til frisk vand i tilstrækkelig mængde eller kunne stille deres væskebehov ved at drikke andre drikke. I meget varmt vejr eller for syge kalve skal der dog være frisk drikkevand til rådighed til enhver tid. Landbrug & Fødevarer foreslår, at § 48 formuleres som i pkt. 13 i bilag 1 i kalvedirektivet, idet Landbrug & Fødevarer mener, at det bør være muligt at iblande understøttende stoffer, navnlig elektrolytter, i vand til kalve.

Fødevarestyrelsen bemærker hertil, at den foreslåede ændring vil være en lempelse af gældende regler, og at det som udgangspunkt er hensigten at videreføre gældende ret uden at foretage væsentlige indholdsmæssige ændringer, jf. det i indledningen anførte. Fødevarestyrelsen kan endvidere bemærke, at der ikke er noget til hinder for, at der ved siden af frisk vand tilbydes kalvene vand iblandet understøttende stoffer, f.eks. elektrolytter.

Den Danske Dyrlægeforening spørger, om kalve, som ammer ved ammetante eller moder, er undtaget bestemmelsen med krav om dækning af kalves suttebehov i forbindelse med mælkeoptagelse.

Fødevarestyrelsen fortolker bestemmelsen således, at mælkeoptagelse er tildeling af mælk i forbindelse med mælkefodring og ikke indtagelse af mælk ved ammetante eller moder.

Landbrug & Fødevarer mener ikke, at bestemmelsen i § 127 giver mening for kalve, da deres adfærdsmæssige og fysiologiske behov for forskellige fodermidler ændres væsentligt – især i de første levemåned. Landbrug & Fødevarer mener, at fællesreglerne for foder og vand til kalve i § 46 er dækkende i forhold til at sikre kalvenes behov.

Fødevarestyrelsen skal hertil bemærke, at bestemmelsen er en videreførelse af de gældende bestemmelser i §§ 37 og 40 i bekendtgørelse nr. 79 af 23. januar 2017 om hold af malkekvæg og afkom af malkekvæg, hvor det fremgår af § 40 (for kalve), at § 37 (for ungdyr) om adgang til grovfoder med tilstrækkeligt fiberindhold samt om frisk foder mindst én gang dagligt finder tilsvarende anvendelse for kalve. Fødevarestyrelsen bemærker desuden, at det vil være en lempelse af gældende regler ikke at videreføre bestemmelsen, og at det som udgangspunkt er hensigten at videreføre gældende ret uden at foretage væsentlige indholdsmæssige ændringer, jf. det i indledningen anførte.

Den Danske Dyrlægeforening anfører, at der i § 16, stk. 2, om tilsyn med syge og tilskadekomne malkekøer, samt § 21, stk. 2-4, og §§ 22-24 om sygebokse og sygepladser til malkekøer og ungdyr, der er afkom af malkekvæg, bør stå kreaturer i stedet for henholdsvis malkekvæg, malkekøer og ungdyr.

Fødevarestyrelsen skal hertil bemærke, at der i de nævnte bestemmelser er tale om videreførelse af gældende regler for malkekvæg og afkom af malkekvæg. Den foreslåede ændring af bestemmelserne vil således medføre en udvidelse af bestemmelsernes anvendelsesområde, og det er som udgangspunkt hensigten at videreføre gældende ret uden at foretage væsentlige indholdsmæssige ændringer, jf. det i indledningen anførte.

Anima og DOSO bemærker, at der ikke fremgår en nærmere begrundelse for, at man har valgt at undtage slagtekvier, der er holdes i stalde med fuldspaltegulve, fra krav om afgræsning i sommerhalvåret. Anima og DOSO finder, at man her stiller en gruppe kvier dårligere (på grund af generne ved fuldspaltegulve). Anima og DOSO tager kraftigt afstand fra den foreslåede ændring.

Fødevarestyrelsen skal hertil bemærke, at baggrunden for ændringen bl.a. er, at der i den gældende lovgivning ikke er taget højde for den nye praksis med krydsningskvæg, hvor malkekvæg krydses med kødkvæg for at lade afkommet indgå i produktionen af slagtekalve. Det kan desuden bemærkes, at for så vidt angår det gældende krav om afgræsning for kviekalve og kvier, som er afkom af malkekvæg, er tale om et krav, der er omfattet af en overgangsordning, som udløber den 30. juni 2024, og det vil herefter ikke længere være tilladt at holde kviekalve og kvier på fuldspaltegulve.

Anima bemærker, at det er positivt, at der er gjort ekstra opmærksom på uddannelseskraft for den besætningsansvarlige, men mener, at der burde være uddannelseskraft eller på anden vis rammer for faglighed gældende de medarbejdere, der omgås dyr i landbruget.

Fødevarestyrelsen skal hertil bemærke, at det til enhver tid er den besætningsansvarlige, som skal sikre, at medarbejderne har den tilstrækkelige viden og kompetencer til at passe dyrene. Dette kan f.eks. ske ved instruktion fra den besætningsansvarlige.

Dyrenes Beskyttelse mener, at afhorning af kreaturer som udgangspunkt kun må foretages af strikte veterinære hensyn, og at der bør stilles krav om ikke alene forudgående bedøvelse af kreaturer forud for afhorning, men også til efterfølgende længerevarende smertebehandling. Endvidere efterlyser Dyrenes Beskyttelse en begrundelse for, hvorfor aldersgrænsen for kalve er sat ved netop 3 måneder i bestemmelsen om, at den besætningsansvarlige selv kan foretage afhorning af kalve, såfremt bedøvelse af kalven er foretaget af en dyrlæge umiddelbart forud for afhorningen.

Fødevarestyrelsen finder, at forslaget om længerevarende smertebehandling i forbindelse med afhorning er i overensstemmelse med bestemmelsen i dyrevelfærdslovens § 27, stk. 1, om, at lidelse og smerte i forbindelse med operative og lignende indgreb, der kan påføre dyret lidelse, bortset fra uvæsentlig smerte af forbigående karakter, skal begrænses i videst muligt omfang. Fødevarestyrelsen vurderer, at den foreslåede ændring ikke udgør en væsentlig skærpelse i forhold til gældende regler, da der allerede er krav om bedøvelse, og et krav om længerevarende smertebehandling ved afhorning af kreaturer vil derfor blive tilføjet i § 24.

Fødevarestyrelsen skal endvidere bemærke, at der for så vidt angår længerevarende smertebehandling i forbindelse med afhorning af kalve er indgået en frivillig aftale i branchen. Der sker således allerede længerevarende smertebehandling af kalve under 3 måneder i forbindelse med afhorning, som foretages af den besætningsansvarlige. Endvidere finder dyrevelfærdslovens § 27, stk. 1, om, at lidelse og smerte i forbindelse med operative og lignende indgreb, der kan påføre dyret lidelse, bortset fra uvæsentlig smerte af forbigående karakter, skal begrænses i videst muligt omfang også anvendelse ved afhorning af kalve.

For så vidt angår aldersgrænsen for afhorning af kalve, som er under 3 måneder gamle, hvor den besætningsansvarlige selv kan foretage afhorning, såfremt bedøvelse af kalven er foretaget af en dyrlæge umiddelbart forud for afhorningen, bemærkes, at aldersgrænsen er fastsat under hensyntagen til hornanlæggets udvikling. Hornanlægget må ikke være større end, at det er muligt at afskære anlægget med en kniv inden brænding. Endvidere skal det være muligt at gennemføre brændingen hurtigt og uden, at der brændes flere gange.

Fødevarestyrelsen skal endvidere bemærke, at det vil være en skærpelse af gældende regler at indføre særlige betingelser for, hvornår der må foretages afhorning, og at det som udgangspunkt er hensigten at videreføre gældende ret uden at foretage væsentlige indholdsmæssige ændringer, jf. det i indledningen anførte.

Dyrenes Beskyttelse mener desuden, at der bør indføres krav om længerevarende smertebehandling, hvis det undtagelsesvist (af veterinære hensyn) viser sig nødvendigt at halekupere kreaturer.

Fødevarestyrelsen finder, at forslaget om længerevarende smertebehandling i forbindelse med halekupering er i overensstemmelse med bestemmelsen i dyrevelfærdslovens § 27, stk. 1, om, at lidelse og smerte i forbindelse med operative og lignende indgreb, der kan påføre dyret lidelse, bortset fra uvæsentlig smerte af forbigående karakter, skal begrænses i videst muligt omfang. Fødevarestyrelsen vurderer, at den foreslåede ændring ikke udgør en væsentlig skærpelse i forhold til gældende regler, da der allerede er krav om bedøvelse, og et krav om længerevarende smertebehandling ved halekupering vil derfor blive tilføjet.

Bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af slagtekyllinger og rugeægsproduktion til produktion af slagtekyllinger samt om uddannelse ved hold af slagtekyllinger

Den danske fjerkræbranche ønsker, at begrebet "den besætningsansvarlige" i bekendtgørelsesudkastets § 2, stk. 1, nr. 13, defineres på samme måde, som fremgår af lovgivningen om salmonella.

Fødevarestyrelsen bemærker, at bekendtgørelsesudkastet angår dyrevelfærdslovgivningen, og at definitionen i denne sammenhæng bør inkludere, at den besætningsansvarlige har et ansvar for pasning af dyrene. Den definition, der fremgår af bestemmelserne, der vedrører salmonella, er således ikke dækkende for de regler, der angår dyrevelfærd.

DOSO anfører, at bekendtgørelsen ikke indeholder en bestemmelse om forholdet til anden lovgivning, på linje med den gældende bestemmelse i § 3 i lov om hold af slagtekyllinger.

Fødevarestyrelsen bemærker, at en sådan bestemmelse vil blive indsat i bekendtgørelsen.

Dyrenes Beskyttelse bemærker, at der i bekendtgørelsesudkastets § 37, stk. 2, er anvendt begrebet "gulvareal" og ønsker en definition heraf set i forhold til definitionen af "friareal" i udkastets § 2.

Fødevarestyrelsen bemærker, at der ikke er forskel på de to begreber, som de er anvendt i denne bekendtgørelse, og at bekendtgørelsen konsekvensrettes, så udelukkende ordet "friareal" anvendes.

Anima ønsker, at det skal være forbudt at delslagte, da det går ud over dyrevelfærden. Desuden bør belægningsgraden anføres i antal dyr pr. m² i stedet for antal kg pr. m².

Fødevarestyrelsen bemærker, at et forbud mod delslagting ville være en skærpelse af gældende regler, og at det som udgangspunkt er hensigten at videreføre gældende ret uden at foretage væsentlige indholdsmæssige ændringer, jf. det i indledningen anførte. Det kan endvidere bemærkes, at Fødevarestyrelsen ikke finder det hensigtsmæssigt at opgøre belægningsgraden for slagtekyllinger som antal dyr pr. m², da EU-bestemmelserne om hold af slagtekyllinger (Direktiv 2007/43/EF om minimumsforskrifter for beskyttelse af slagtekyllinger) angiver belægningsgraden som kg pr. m², og dette i øvrigt er gængs praksis i forbindelse med slagtekyllingeproduktionen.

Landsforeningen for Forsøgsdyrenes Værn finder, at den maksimalt tilladte belægningsgrad i slagtekyllingebesætninger på op til 42 kg pr. m² bør reduceres.

Fødevarestyrelsen bemærker, at krav om lavere belægningsgrad ville være en skærpelse i forhold til gældende regler, og at det som udgangspunkt er hensigten at videreføre gældende ret uden at foretage væsentlige indholdsmæssige ændringer, jf. det i indledningen anførte.

Dyrenes Beskyttelse anfører, at bestemmelsen om mulighed for næbtrimning i rugeægsproduktionen, som anført i bekendtgørelsesudkastets § 49, ikke er velbegrunderet af hensyn til dyrenes velfærd. Dyrenes Beskyttelse anfører, at næbtrimning kan medføre smerter og være indgangsport for infektioner, og at næbtrimning ikke er i overensstemmelse med dyrevelfærdslovens formål og ønsker et forbud. Dyrenes Beskyttelse ønsker som minimum forhold vedrørende næbtrimning underkastet nøjere granskning samt regler om, hvornår, hvordan og af hvem næbtrimning må foretages.

DOSO ønsker et forbud mod næbtrimning i såvel slagtekyllingeproduktionen og rugeægsproduktionen.

Anima finder det kritisabelt, at der må udføres næbtrimning på forældredyrene i rugeægsproduktionen og vurderer, at indgrebet er i strid med dyrevelfærdslovens § 27, stk. 1, 2. pkt.

Fødevarestyrelsen bemærker, at der er i gældende lovgivning er fastsat et forbud mod næbtrimning i slagtekyllingeproduktionen, som videreføres i bekendtgørelsen. Bekendtgørelsen viderefører endvidere gældende bestemmelser om, at næbtrimning kun må foretages de første 10 dage efter udrugning, og at maksimalt 1/3 af næbbet må trimmes, målt fra næseborets yderste del til næbspidsen. Ligeledes videreføres krav om, at trimning kun må foretages af en person, der har modtaget kyndig vejledning heri.

Fødevarestyrelsen bemærker endvidere, at muligheden for at næbtrimme kyllinger til rugeægsproduktionen inden 10 dage efter udrugning er fastsat med henblik på at undgå fjerpilning og kannibalisme.

Fødevarestyrelsen skal desuden bemærke, at yderligere krav til, hvordan og af hvem næbtrimning må udføres, eller et forbud mod næbtrimning, vil være en skærpelse af gældende regler, og det er som udgangspunkt hensigten at videreføre gældende ret uden at foretage væsentlige indholdsmæssige ændringer, jf. det i indledningen anførte.

Fødevarestyrelsen skal desuden bemærke, at forhold vedrørende næbtrimning, herunder fordele og ulemper ved at anvende indgrebet, allerede er undersøgt og beskrevet i forskningsmæssig sammenhæng.

Anima finder det ligeledes kritisabelt, at der må udføres operative indgreb såsom amputation af kam og sporer på forældredyrene i rugeægproduktionen, og mener, at indgrebene er i strid med dyrevelfærdslovens § 27, stk. 1, 2. pkt.

Dyrenes Beskyttelse mener, at muligheden for amputation af sporer, tær eller kam på hanekyllinger i rugeægproduktionen inden for 72 timer efter udrugning, kan påføre dyrene betydelig smerte og være indgangsport for infektioner, og savner en begrundelse for, at indgrebene er i overensstemmelse med dyrevelfærdslovens formål. Dyrenes Beskyttelse ønsker som minimum forhold vedrørende amputation af sporer, tær og kam underkastet nøjere granskning.

DOSO ønsker et forbud mod amputation af tær, kam og sporer efter bekendtgørelsesudkastets § 50, da dyret påføres væsentlig smerte og lidelse, uden nødvendig bedøvelse og smertelindring.

Fødearestyrelsen bemærker, at baggrunden for bestemmelserne er, at haner i rugeægproduktionen kan påføre høner betydelig skade i forbindelse med parring, hvis ikke tå eller sporer amputeres, og at store kamme har risiko for beskadigelse. Fødearestyrelsen skal endvidere bemærke, at et forbud mod den nuværende mulighed for amputation af sporer, tær eller kam ville være en skærpelse af gældende regler, og at det som udgangspunkt er hensigten at videreføre gældende ret uden at foretage væsentlige indholdsmæssige ændringer, jf. det i indledningen anførte.

Fødearestyrelsen skal desuden bemærke, at forhold vedrørende amputation af sporer, tær eller kam, herunder fordele og ulemper ved at anvende indgrebene, allerede er undersøgt og beskrevet i forskningsmæssig sammenhæng. Det har bl.a. i forbindelse med fjerkræhandlingsplanen været overvejet om, der kunne findes alternativer til at foretage indgrebene, men det har ikke været muligt at pege på nogle praktisk anvendelige løsninger.

Den Danske Dyrlægeforening anfører, at det på sigt ville være ønskeligt, at myndighederne undersøger nærmere, hvorvidt der er basis for at fastsætte regler vedrørende miljøberigelse, strukturfoder og pleje af fjerdragt af hensyn til slagtekyllinger og forældredyr af slagtekyllingers velfærd, jf. hjemlen i dyrevelfærdslovens § 11, stk. 2.

Fødearestyrelsen bemærker, at krav om miljøberigelse, strukturfoder og pleje af fjerdragt vil være en skærpelse af gældende regler, og at det som udgangspunkt er hensigten at videreføre gældende ret uden at foretage væsentlige indholdsmæssige ændringer, jf. det i indledningen anførte.

Landbrug og Fødevarer og Den danske fjerkræbranche mener, at der bør skelnes mellem planlagt og akut opstået behov for aflivning. Bestemmelserne i bekendtgørelsesudkastets § 17 om aflivning er derfor ikke i overensstemmelse med forordning EF 1099/2009, da bilag 1 ikke finder anvendelse på nød-aflivning uden for slagteri. Derfor bør begrænsningen på aflivning af højst 70 dyr om dagen fjernes. Afsnittet skal skelne mellem aflivning og nødaflivning for at være i overensstemmelse med forordning EF 1099/2009.

Fødearestyrelsen bemærker, at bestemmelserne i bekendtgørelsesudkastet om aflivning, herunder slagting, er en gengivelse af bestemmelserne i Rådets Forordning (EF) nr. 1099/2009 om beskyttelse af dyr på aflivningstidspunktet. Forordningen finder umiddelbar anvendelse i medlemslandene. Aflivning af dyr i besætningen er efter Fødearestyrelsens vurdering omfattet af bestemmelserne i forordningens bilag I. Forordningens bestemmelse om nødaflivning er forbeholdt de situationer på tværs af dyrearter, hvor et dyr er kommet alvorligt til skade eller lider af en sygdom, som er forbundet med store smerter eller lidelser, og hvor det vil medføre yderligere alvorlige lidelser, hvis metoderne nævnt i bilag 1 skal anvendes. Som et eksempel kan nævnes et kreatur på en afsides liggende eng med alvorlige knoglebrud, hvor det vil betyde yderligere forlængelse af dyrets lidelser, hvis der

først skal fremskaffes aflivningsudstyr, som er nødvendigt for at udføre aflivning i overensstemmelse med bilag I. Kravet om, at der højst må aflives 70 dyr dagligt ved manuel eller mekanisk dislokation af halsen, er derfor gældende, når aflivning i besætninger sker ved dislokation af halsen eller slag i hovedet, jf. forordningens bilag I, kapitel II, punkt 3.

Landbrug og Fødevarer og Den danske fjerkræbranche mener, at der bør ske en ændring af kravet om trædepudevurdering i bekendtgørelsesudkastet, så der ikke skal foretages en vurdering af hver delslagting, men kun en vurdering af hvert hold slagtekyllinger. Det er en stor udgift for slagtekyllingeproducenterne, at betale for hver delslagting.

Fødevarestyrelsen bemærker, at der i øjeblikket er krav om undersøgelse af hver delslagting for trædepudesvidninger, og at dette har været praksis i en årrække. Fødevarestyrelsen finder, at kravet har baggrund i, at der kan ske ændringer af et slagtekyllingeholds trædepudestatus mellem delslagtingerne, og at kontrollen skal afspejle den aktuelle status for trædepudesvidninger i det indlevede hold. Fødevarestyrelsen finder derfor ikke anledning til at ændre den foreslåede bestemmelse herom i bekendtgørelsen.

Anima finder, at der ikke bør være regler om gensidig anerkendelse, der indebærer, at en ansøger kan bevilges en prøvetid på tre år som ansvarlig for en bedrift med slagtekyllinger, jf. bekendtgørelsesudkastets § 43.

Fødevarestyrelsen bemærker, at bestemmelserne om prøvetid er en gennemførelse af EU-regler, som også finder anvendelse i Danmark.

Bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af slagtekalkuner

Den Danske Fjerkræbranche ønsker, at begrebet ”den besætningsansvarlige” i bekendtgørelsesudkastets § 2, nr. 3, defineres på samme måde, som fremgår af lovgivningen om salmonella.

Fødevarestyrelsen bemærker, at bekendtgørelsen regulerer dyrevelfærdsmæssige forhold, og at definitionen i denne sammenhæng bør inkludere, at den besætningsansvarlige har et ansvar for pasning af dyrene. Den definition, der fremgår af bestemmelserne, der vedrører salmonella, er således ikke dækkende for de regler, der angår dyrevelfærd.

Dyrenes Beskyttelse ønsker, at begreberne ”friareal” og ”gulvareal” i bekendtgørelsesudkastets henholdsvis § 15 og § 13 bør defineres.

Fødevarestyrelsen er enig i, at begrebet ”friareal” bør defineres i bekendtgørelsen, og en definition vil blive tilføjet. Fødevarestyrelsen kan desuden bemærke, at bestemmelsen i bekendtgørelsesudkastets § 13, stk. 2, om krav til mindst 20 lux på mindst 80 % af gulvarealet er parallel til den tilsvarende bestemmelse i § 8, stk. 2 om en lysintensitet på 20 lux i mindst 80 % af huset i udkastet til bekendtgørelsen om slagtekyllinger. Fødevarestyrelsen ændrer på den baggrund bestemmelsen i bekendtgørelsen om kalkuner, så den svarer til formuleringen i bekendtgørelsen om slagtekyllinger.

Landsforeningen for Forsøgsdyrenes Værn finder, at det bør overvejes, om den maksimalt tilladte belægningsgrad i kalkunbesætninger bør reduceres. Det bør også overvejes, om der skal fastsættes særlige regler for alternativ kalkunproduktion, som f.eks. ekstensivt staldopdræt eller fritgående dyr.

Fødevarestyrelsen bemærker, at krav om lavere belægningsgrad, herunder særlige krav til alternativ kalkunproduktion, vil være en skærpelse i forhold til gældende regler, og at det som udgangspunkt er hensigten at videreføre gældende ret uden at foretage væsentlige indholdsmæssige ændringer, jf. det i indledningen anførte.

Dyrenes Beskyttelse anfører, at bestemmelsen om mulighed for næbtrimning af kalkuner, som anført i bekendtgørelsesudkastets § 27, ikke er velbegrunder af hensyn til dyrenes velfærd. Dyrenes Beskyttelse anfører, at næbtrimning kan medføre smerter og være indgangsport for infektioner, og at næbtrimning ikke er i overensstemmelse med Dyrevelfærdslovens formål. Dyrenes Beskyttelse ønsker som minimum forhold vedrørende næbtrimning underkastet nøjere granskning, samt regler om, hvornår, hvordan og af hvem næbtrimning må foretages.

Dyrefondet anfører til bekendtgørelsesudkastets § 27, stk. 2, at næb ikke bør trimmes, og skal det ske, bør det kun være den yderste spids.

Fødevarestyrelsen bemærker, at muligheden for at næbtrimme kalkuner inden 10 dage efter udrugning er fastsat med henblik på at undgå fjerpilning og kannibalisme.

Der er i udkastets § 27 fastsat krav om, at indgrebet kun må foretages inden for de første 10 dage efter udrugning og at der maksimalt må trimmes 1/3 af kalkunens næb målt fra næseborets yderste del til næbspidsen, hvilket i realiteten betyder, at det kun er næbbets yderste spids, der trimmes.

Fødevarestyrelsen bemærker endvidere, at yderligere krav til, hvordan næbtrimning må udføres, hvem der må udføre næbtrimning, eller et forbud mod næbtrimning af kalkuner, vil være en skærpelse af gældende regler, og at det som udgangspunkt er hensigten at videreføre gældende ret uden at foretage væsentlige indholdsmæssige ændringer, jf. det i indledningen anførte.

Fødevarestyrelsen skal desuden bemærke, at forhold vedrørende næbtrimning, herunder fordele og ulemper ved at anvende indgrebet, allerede er undersøgt og beskrevet i forskningsmæssig sammenhæng.

Dyrenes Beskyttelse anfører, at bestemmelsen i bekendtgørelsesudkastets § 5, stk. 2, er en sammenblanding af krav til dyrevelfærd i besætningen og transportegnethed. Dyrenes Beskyttelse finder, at formuleringen i bestemmelsen ”og transport vil medføre yderligere lidelser” indikerer, at der opereres med at sende lettere syge/tilskadekomne kalkuner til slagtning.

Fødevarestyrelsen bemærker, at hensigten med bestemmelsen er, at syge dyr, der ikke er egnede til transport, og som ikke kan behandles, skal aflives. Fødevarestyrelsen finder det dog hensigtsmæssigt at ændre formuleringen af bestemmelsen, så der ikke opstår misforståelser. Sætningen vil blive ændret, så det fremgår, at kalkuner, som er syge og tilskadekomne i en sådan grad, at behandling ikke længere er mulig, og det vil medføre yderligere lidelser at lade dem leve, skal aflives straks.

Forsøgsdyrenes Værn anfører, at definitionerne i bekendtgørelsesudkastets §§ 2 og 28 bør svare til definitionerne i Rådets Forordning nr. 1099/2009 om beskyttelse af dyr på aflivningstidspunktet.

Fødevarestyrelsen bemærker, at høringsudkastets §§ 2 og 28 gengiver de definitioner og bestemmelser, der fremgår af bilag I, kapitel I og II, punkt 3, i Rådets Forordning nr. 1099/2009 om beskyttelse af dyr på aflivningstidspunktet.

Dyrefondet ønsker, at kravet i bekendtgørelsesudkastets § 28, stk. 2, nr. 2, ændres, så der ikke må aflives dyr med en levende vægt på mere end 1 kg.

Fødevarestyrelsen bemærker, at et krav om, at der kun må foretages manuel dislokation på dyr, der vejer højst 1 kg, ville være en skærpelse af gældende regler, og at det som udgangspunkt er hensigten at videreføre gældende ret uden at foretage væsentlige indholdsmæssige ændringer, jf. det i indledningen anførte.

Bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af hunde

Det Dyreetiske Råd anfører overordnet, at der er behov for en grundig revision af reglerne for hold af hunde.

Fødevarestyrelsen bemærker, at det som udgangspunkt er hensigten at videreføre gældende ret uden at foretage væsentlige indholdsmæssige ændringer, jf. det i indledningen anførte, men at Fødevarestyrelsen vil overveje behovet for en mere gennemgående revision på et senere tidspunkt.

Dyrefondet, Det Dyreetiske Råd, Den Danske Dyrlægeforening og Dyrenes Beskyttelse mener, at der i bekendtgørelsens § 2 bør være regler for, hvor længe en hund må holdes bundet.

Dyrefondet og Den Danske Dyrlægeforening mener endvidere, at der bør fremgå, at opbundne hunde bør beskyttes mod varme.

Fødevarestyrelsen bemærker hertil, at regler om, hvor længe en hund må holdes opbundet, vil være en skærpelse af gældende regler, og det er som udgangspunkt hensigten at videreføre gældende ret uden at foretage væsentlige indholdsmæssige ændringer, jf. det i indledningen anførte. Fødevarestyrelsen vil dog overveje at angive retningslinjer for, hvilke omstændigheder der bør indgå i en vurdering af, om en hund holdes opbundet "til stadighed".

Med hensyn til at beskytte opbundne hunde mod varme er det er Fødevarestyrelsens opfattelse, at et krav om, at hundene skal beskyttes mod varme, er omfattet af dyrevelfærdslovens almindelige bestemmelser om beskyttelse af dyr. Fødevarestyrelsen finder det derfor hensigtsmæssigt, at "varme" tilføjes i bestemmelsen vedrørende opbinding af hunde.

Dyrefondet mener, at halsbånd ikke må være indeholde metalombøjninger eller lignende.

Dyrenes Beskyttelse og Det Dyreetiske Råd finder, at der i dag er bedre alternativer end halsbånd med tappe på indersiden og ønsker et forbud mod sådanne halsbånd.

Fødevarestyrelsen bemærker hertil, at et forbud mod stumpe metalombøjninger eller tappe vil være en skærpelse af gældende regler, og at det som udgangspunkt er hensigten at videreføre gældende ret uden at foretage væsentlige indholdsmæssige ændringer, jf. det i indledningen anførte.

Dyrenes Beskyttelse ønsker, at også forsøg på at overdrage hundehvalpe under 8 uger skal strafbelægges.

Fødevarestyrelsen bemærker, at dette har været overvejet i forbindelse med udarbejdelse af dyrevelfærdsloven, men at det blev vurderet, at bevisbyrden i sådanne sager vil være yderst vanskelig at løfte, hvorfor der ikke er indsat en hjemmel hertil.

Dyrefondet er af den opfattelse, at ingen hunderace skal tåle at blive halekuperet, og anfører, at § 9 (om visse hunderacer, der gerne må halekuperes) bør udgå af bekendtgørelsesudkastet. Som konsekvens bør § 12 også udgå.

Dyrenes Beskyttelse, Den Danske Dyrlægeforening og DOSO er af den opfattelse, at ingen hunderace skal halekuperes, og at § 9 bør udgå af bekendtgørelsesudkastet.

Den Danske Dyrlægeforening at fjernelse af en del af halen af veterinære årsager bør benævnes "haleamputation" i stedet for "halekupering" i udkastets §§ 7 og 12.

Dyrefondet og Den Danske Dyrlægeforening foreslår, at det i bekendtgørelsens § 8, stk. 2, tilføjes, at hunden i forbindelse med halekupering gives længerevarende smertebehandling. DOSO foreslår, at der i relation til § 9, stk. 2, stilles krav om bedøvelse og længerevarende smertebehandling.

Anima finder i relation til bekendtgørelsesudkastets § 9, at halekupering kun bør ske underbedøvelse. Anima finder, at halekupering kun må finde sted af veterinære grunde.

Det Dyreetiske Råd finder, at bestemmelserne i bekendtgørelsesudkastets §§ 7–9 ikke klart angiver kravene til, at halekupering efter § 9 også skal ske under bedøvelse, jf. § 8, og finder, at bestemmelserne bør omstruktureres.

Fødevarestyrelsen finder, at forslaget om længerevarende smertebehandling i forbindelse med halekupering er i overensstemmelse med bestemmelsen i dyrevelfærdslovens § 27, stk. 1, om, at lidelse og smerte i forbindelse med operative og lignende indgreb, der kan påføre dyret lidelse, bortset fra uvæsentlig smerte af forbigående karakter, skal begrænses i videst muligt omfang. Fødevarestyrelsen vurderer, at den foreslåede ændring ikke udgør en væsentlig skærpelse i forhold til gældende regler, da der allerede er krav om bedøvelse. Et krav om længerevarende smertebehandling ved halekupering vil derfor blive tilføjet.

For at undgå misforståelser om, at kravet om bedøvelse finder anvendelse i forbindelse med halekupering af alle hunde uanset race, tilrettes høringsudkastets § 9, stk. 2, i den endelige bekendtgørelse, så det fremgår, at halekupering af hunde som nævnt i høringsudkastets § 9, stk. 1, skal ske i overensstemmelse med høringsudkastets § 8.

Fødevarestyrelsen bemærker, at styrelsen endvidere finder det hensigtsmæssigt at ændre bekendtgørelsen, så det præciseres, at forbuddet i dyrevelfærdslovens § 27, stk. 2, omfatter ørekupering, medmindre indgrebet foretages af veterinære årsager. Samtidig præciseres det i bekendtgørelsen, at ørekupering på linje med halekupering skal foretages af en dyrlæge, jf. dyrevelfærdslovens § 27, stk. 1, og der fastsættes i overensstemmelse med dyrevelfærdslovens § 27, stk. 1, 2. pkt., krav om, at indgrebet skal foretages med bedøvelse og længerevarende smertebehandling. Det vurderes, at et krav om bedøvelse og smertebehandling i forbindelse med ørekupering ikke udgør en væsentlig skærpelse af gældende regler, da det er styrelsens opfattelse, at ørekupering af hunde allerede i dag foretages af dyrlægen med brug af bedøvelse og smertebehandling.

Med hensyn til muligheden for at foretage halekupering af visse nærmere angivne hunderacer, uden at dette er påkrævet af veterinære hensyn, skal Fødevarestyrelsen bemærke, at et forbud mod halekupering af de i høringsudkastets § 9 nævnte hunderacer vil være en skærpelse af gældende regler, og at det som udgangspunkt er hensigten at videreføre gældende ret uden at foretage væsentlige indholdsmæssige ændringer, jf. det i indledningen anførte.

For så vidt angår forslaget om at ændre "halekupering" af veterinære årsager til "haleamputation" er det Fødevarestyrelsens opfattelse, at en sådan ændring ikke vil være hensigtsmæssig, idet ordet "halekupering" er almindeligt brugt, også når der er tale om et indgreb, der foretages af veterinære årsager.

Dyrefondet, Det Dyreetiske Råd, Den Danske Dyrlægeforening og Dyrenes Beskyttelse ønsker, at det i bekendtgørelsesudkastets § 11, stk. 2, skal fastsættes, at der i forbindelse med kastration af hunde skal være krav om efterfølgende smertebehandling.

Fødevarestyrelsen finder, at den foreslåede ændring er i overensstemmelse med bestemmelsen i dyrevelfærdslovens § 27, stk. 1, 2. pkt., om, at lidelse og smerte i forbindelse med operative og lignende

indgreb, der kan påføre dyret lidelse, bortset fra uvæsentlig smerte af forbigående karakter, skal begrænses i videst muligt omfang. Det er endvidere Fødevarestyrelsen vurdering, at den foreslåede ændring ikke udgør en væsentlig skærpelse i forhold til gældende regler, da der allerede er krav om bedøvelse, og et krav om længerevarende smertebehandling vil derfor blive tilføjet i bekendtgørelsen.

Anima bemærker, at det nu er Fødevarestyrelsen, og ikke ministeren, der giver dispensation til udstilling af hale- eller ørekuperede hunde.

Fødevarestyrelsen bemærker, at styrelsen også hidtil har administreret området efter bemyndigelse fra ministeren.

Dansk Kennel Klub anfører, at man ser frem til en ændring af den hidtidige administrative praksis i forbindelse med meddelelse af administration af forbuddet mod udstilling af hale- og ørekuperede hunde, hvor det hidtil har været yderst vanskeligt at opnå dispensation. Dansk Kennel Klub anfører, at en del hundeejere, hvis hund er kommet til skade før 1. januar 2021 også vil ønske at søge dispensation og opfordrer til, at dette også vil kunne behandles.

Fødevarestyrelsen bemærker, at den nye administrative praksis i forbindelse med dispensation fra forbuddet mod udstilling af hale- eller ørekuperede hunde, også vil finde anvendelse på hunde, som er hale- eller ørekuperede før den 1. januar 2021.

Dyrefondet ønsker, at det i bekendtgørelsesudkastets § 13, stk. 2, fremgår, at aflivning kun må foretages af en dyrlæge, og Dyrenes Beskyttelse og Den Danske Dyrlægeforening ønsker ikke at lægmand skal kunne aflive hundehvalpe under 1 uge.

Fødevarestyrelsen bemærker, at den foreslåede ændring vil være en skærpelse af gældende regler, og at det som udgangspunkt er hensigten at videreføre gældende ret uden at foretage væsentlige indholdsmæssige ændringer, jf. det i indledningen anførte.

Forsøgsdyrenes Værn mener, at det ikke er tidssvarende at anvende vagthunde, og at det ikke burde finde sted.

Fødevarestyrelsen bemærker, at et forbud mod hold af vagthunde vil være en skærpelse af de gældende regler, og at det som udgangspunkt er hensigten at videreføre gældende ret uden at foretage væsentlige indholdsmæssige ændringer, jf. det i indledningen anførte.

Den Danske Dyrlægeforening mener, at det af bekendtgørelsesudkastets § 16, stk. 6, om vagthunde bør fremgå, at hunden skal have adgang til frisk luft og motion minimum 2 x 30 minutter om dagen, svarende til kravet i udkastets § 46.

Fødevarestyrelsen bemærker, at den foreslåede ændring vil være en skærpelse af gældende regler, og at det som udgangspunkt er hensigten at videreføre gældende ret uden at foretage væsentlige indholdsmæssige ændringer, jf. det i indledningen anførte.

Dyrefondet ønsker, at det for så vidt angår bekendtgørelsesudkastets § 16, stk. 7, vedrørende bestemmelserne om vagthundes faste opholdssted bør præciseres, at hunden skal holdes i privat beboelse og ikke i tilbygning eller lignende af hensyn til hundens sociale behov.

Den Danske Dyrlægeforening mener, at bekendtgørelsesudkastets § 18 bør ændres til "opholdsrum uden påvirkning fra regn, træk, varme eller kulde".

Det Dyreetiske Råd finder, at det bør præciseres, hvorledes vagthundes faste opholdsrum skal indrettes med hensyn til at tilgodese hundens behov for bevægelse og naturlig udfoldelse, f.eks. fastsættelse af pladskrav.

Fødevarestyrelsen bemærker, at det er relevant, at hundens opholdsrum også beskytter mod varme, og dette tilføjes i bekendtgørelsen.

Med hensyn til fastsættelse af specifikke pladskrav og lignende bemærker Fødevarestyrelsen, at dette ville være en skærpelse af gældende regler, og at det som udgangspunkt er hensigten at videreføre gældende ret uden at foretage væsentlige indholdsmæssige ændringer, jf. det i indledningen anførte.

Dyrefondet ønsker, at det skal fremgå, at optegnelser vedrørende tilsyn som anført i bekendtgørelsesudkastets § 17, stk. 1 og § 18, stk. 2, skal ske i tilslutning til tilsynet, anbringelsen eller fjernelsen.

Fødevarestyrelsen bemærker hertil, at dette efter styrelsens opfattelse allerede ligger implicit i bestemmelserne i udkastets § 17, stk. 1, og § 18, stk. 2.

Dyrenes Beskyttelse ønsker, at det skal tilføjes bekendtgørelsesudkastets § 17, at hunden skal have 15 minutters menneskekontakt dagligt, og Det Dyreetiske Råd ønsker også regler om menneskelig kontakt ud over tilsyn.

Fødevarestyrelsen bemærker, at det er styrelsens opfattelse, at der allerede er menneskelig kontakt i forbindelse med de krævede tilsyn, men finder det hensigtsmæssigt at det tilføjes i bestemmelsen om bl.a. tilsyn og fodring af vagthunde, at der dagligt skal være minimum 15 minutters menneskelig kontakt.

Det Dyreetiske Råd ønsker, at det i bekendtgørelsesudkastets § 23 anføres, hvad det krævede dyrlægetilsyn skal omfatte.

Fødevarestyrelsen bemærker, at dette mest hensigtsmæssigt kan beskrives i en vejledning.

Dyrenes Beskyttelse finder, at der bør være krav om, hvilke hunderacer der må bruges som vogterhunde, og at der skal stilles krav til de personer, der beskæftiger sig med området. Der bør desuden tilføjes specifikke krav til de oplysninger, der skal være på vogterstedet.

Dyrlæge Ann-Britt Garlov og Dansk Kennel Klub ønsker, at de personer, der holder vogterhunde, skal bestå et kursus, og at vogterhunde skal certificeres. De ønsker endvidere at der skal stilles krav om, at der kun må anvendes vogterhunderacer, der er tilpasset det danske klima. Endelig anfører de en række specifikke informationer, som bør anføres i de oplysninger for forbipasserende, der skal være på vogterstedet.

Den Danske Dyrlægeforening ønsker, at der skal være krav til, hvilke racer der må anvendes som vogterhunde, og at personer, der holder vogterhunde, skal bestå et kursus.

Fødevarestyrelsen bemærker, at der ikke findes at være tilstrækkelig viden til at stille krav om, hvilke racer der må anvendes som vogterhunde under danske forhold. Den ansvarlige for hundene må konkret vurdere, om hundene er egnede til at udføre opgaven under de givne omstændigheder, under hensyn til hundenes sundhed og velfærd. Fødevarestyrelsen finder for indeværende ikke behov for, at der fastsættes krav om, at personer, der holder vogterhunde, skal gennemgå en særlig uddannelse, eller at vogterhunde skal certificeres.

Fødearestyrelsen finder det relevant, at der fastsættes nærmere regler om, hvilke oplysninger der skal være på vogterstedet, og dette vil derfor blive tilføjet i bekendtgørelsen.

Dyrlæge Ann-Britt Garlov anfører, at egentlige vogterhunde ikke har behov for adgang til en hytte eller et rum, som krævet i bekendtgørelsesudkastets § 26, stk. 1-2. Hun henviser til tyske regler, hvor der alene stilles krav om, at hundene skal tilbydes tilstrækkelig beskyttelse mod dårligt vejr.

Økologisk Landsforening mener, at vogterhunde ikke har behov for adgang til en hytte eller rum, som krævet i bekendtgørelsesudkastets § 26, stk. 1-2.

DOSO finder, at reglerne til indretning af vagthundes opholdsrum, jf. bekendtgørelsesudkastets § 16, stk. 1, også bør finde anvendelse på vogterhunde.

Fødearestyrelsen bemærker, at der synes at være dokumentation for, at vogterhunde ikke gør brug af at søge ly i egentlige opholdsrum, men i stedet opholder sig på steder, hvor de kan observere de dyr, de er sat til at bevogte. Fødearestyrelsen finder det derfor hensigtsmæssigt at ændre kravet i bekendtgørelsen, så der ikke stilles krav om et egentligt opholdsrum, men at der i stedet stilles krav om, at hunden har mulighed for at søge beskyttelse mod vejrliget.

Dyrlæge Ann-Britt Garlov og Den Danske Dyrlægeforening finder, at der skal stilles krav om dyrlægetilsyn for vogterhunde lige som for vagthunde.

Fødearestyrelsen bemærker, at der er stilles en række særlige krav om indretning af opholdssted, optegnelser m.v. for vagthunde, som ikke finder anvendelse for vogtehunde. Fødearestyrelsen finder ikke, at der er det samme behov for dyrlægetilsyn, ud over kravet om årligt dyrlægetilsyn i erhvervs-mæssige dyrehold, som fremgår af dyrevelfærdslovens § 9, stk. 3.

DOSO anfører, at der kun er fastsat regler for vogterhunde på vogterstedet, men ikke på opholdsstedet, som kan være uden for en privat beboelse. DOSO finder, at der er behov for sådanne regler.

Fødearestyrelsen bemærker hertil, at det er Fødearestyrelsens opfattelse, at vogterhunde hele tiden opholder sig på vogterstedet, og ikke har et fast opholdsrum et andet sted., medmindre der skal ske behandling af syge eller tilskadekomne hunde, hvor der er fastsat bestemmelser i bekendtgørelsen, bl.a. om eventuel anbringelse i sygerum. Fødearestyrelsen finder således ikke, at der er behov for regler om ophold på andre steder end vogterstedet.

Dansk Kennel Klub ønsker, at det i forbindelse med bekendtgørelsesudkastets § 30, stk. 2, defineres, at der skal være tale om mindst 20 hvalpe, hvis der skal være tale om erhvervs-mæssigt opdræt. Endvidere ønskes det defineret, om der er tale om de seneste 12 måneder, eller om der er tale om kalender-året, når der tales om "årligt" i udkastets § 30, stk. 2.

Fødearestyrelsen bemærker, at en bestemmelse om, at der skal være tale om et antal hvalpe på mindst 20 hvalpe pr. år, vil være en væsentlig ændring af gældende regler, og at det som udgangspunkt er hensigten at videreføre gældende ret uden at foretage væsentlige indholdsmæssige ændringer, jf. det i indledningen anførte.

Fødearestyrelsen bemærker endvidere, at det vil blive præciseret i bekendtgørelsen, at der er tale om et kalenderår.

Dyrefondet finder, at kravet i § 53, stk. 2, om en minimumskontaktetid på 15 minutter i dyrehold med erhvervs-mæssigt handel med og opdræt af hunde m.v. er alt for lidt.

Fødevarestyrelsen bemærker hertil, at en bestemmelse om øget kontakttid vil være en skærpelse af gældende regler, og at det som udgangspunkt er hensigten at videreføre gældende ret uden at foretage væsentlige indholdsmæssige ændringer, jf. det i indledningen anførte.

Dansk Kennel Klub finder, at kravet om, at hunde, der indføres i virksomheder omfattet af bekendtgørelsesudkastets kapitel 7 straks skal vaccineres mod hundesyge, parvovirus og hepatitis bør ændres, så det fremgår, at hundene ikke skal vaccineres, hvis der foreligger dokumentation for at de er beskyttede mod de pågældende sygdomme i henhold til vaccinationspraksis eller titermåling efter almindelig anerkendt faglig standard.

Fødevarestyrelsen skal bemærke, at den foreslåede ændring vil være en ændring af gældende regler, og at det som udgangspunkt er hensigten at videreføre gældende ret uden at foretage væsentlige indholdsmæssige ændringer, jf. det i indledningen anførte.

DOSO anfører i bemærkningerne til bekendtgørelsesudkastets § 45, at man finder, at der fortsat bør være krav om, at hunde har adgang til løbegård. Selvom man hilser velkomment, at der stilles krav om daglig motion, bør det hidtidige krav om direkte adgang til løbegård bibeholdes, da det sikrer hunden direkte adgang til et areal, hvor den kan motionere og udfolde sig.

Anima finder, at hundenes vilkår forringes, når kravet om direkte adgang til løbegård udgår.

Dansk Kennel Klub finder, at det er svært at fortolke kravet om ”fri adgang til løbegård” for så vidt angår, hvor lang tid der skal være adgang til løbegården for, at der er tale om ”fri adgang”.

Det Dyreetiske Råd anfører, at der er behov for en klarere definition af, hvad der adskiller en ”løbegård” fra et ”udeareal”, så der ikke er tvivl om, hvordan kravene i bekendtgørelsesudkastets § 46 skal opfyldes.

Fødevarestyrelsen bemærker, at der skal skelnes mellem formålet med henholdsvis løbegårde og udearealer. Løbegårde er udendørs gårde i tilknytning til hver enkelt hunds opholdsrum, og som hunden ofte har fri adgang til størstedelen af dagen. Løbegården indgår i beregningen af arealkravet for hundens opholdsrum, som kan være mindre, hvis der er fri adgang til løbegård. Udearealer er større områder, hvor hunden har mulighed for at løbe og røre sig mindst 30 minutter mindst to gange dagligt – medmindre hundene i stedet luftes i samme tidsrum. Løbegårde skal således ses som en mulighed, som indebærer, at det indendørs opholdsrum kan reduceres i størrelse, mens udearealer, eller alternativt lufteture, sikrer, at hunden får frisk luft og motion. Fødevarestyrelsen finder, at det må være op til den enkelte ansvarlige for hundeholdet, om der skal være fri adgang til en løbegård eller om der skal være et relativt større opholdsrum i stedet, idet kravet om frisk luft og motion på udearealer - eller ved at blive luftet i snor mindst 30 minutter mindst to gange dagligt – dækker hundens behov for at røre sig i det fri.

Fødevarestyrelsen bemærker endvidere, at det vil blive beskrevet nærmere i en vejledning, hvad der skal forstås ved henholdsvis ”løbegård” og ”udeareal”, og hvordan bestemmelserne om daglig motion i form af adgang til udeareal eller lufteture samt bestemmelserne om opholdsrum, herunder adgang til løbegård, kan opfyldes.

Med hensyn til, hvor mange timer en hund skal have adgang til løbegården for, at der kan være tale om ”fri adgang”, finder Fødevarestyrelsen det hensigtsmæssigt, at der angives retningslinjer herom i en vejledning.

Det Dyreetiske Råd savner i bekendtgørelsesudkastets § 45, stk. 1 og 2, og i § 46, stk. 3, en nøjere beskrivelse af de krævede legeredskaber.

Fødevarestyrelsen bemærker, at en sådan beskrivelse med fordel vil kunne indgå i en vejledning.

Bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af visse landbrugsdyr

Anima beklager, at fisk, padder og reptiler er undtaget fra bekendtgørelsesudkastet (§ 1), idet der opdrættes et betydeligt antal fisk i dambrug og havbrug. Landsforeningen for Forsøgsdyrenes Værn finder, at undtagelsen af fisk, reptiler og padder viser, hvor gammeldags både dansk ret og EU ret er. Anima og Landsforeningen for Forsøgsdyrenes Værn mener, at der bør fastsættes specifikke bestemmelser for fisk.

Fødevarestyrelsen bemærker, at der med fastsættelse af specifikke bestemmelser om fisk vil være tale om ny regulering og dermed en skærpelse i forhold til gældende ret, og at det som udgangspunkt er hensigten at videreføre gældende ret uden at foretage væsentlige indholdsmæssige ændringer, jf. det i indledningen anførte.

Bekendtgørelse om aflivning, herunder slagtning, af dyr

Anima, Den Danske Dyrlægeforening, Dyrenes Beskyttelse og Dyrefondet finder ikke, at lægmand skal kunne aflive kattekillinger.

Dyrenes Beskyttelse ønsker, at der fastsættes regler om håndtering af fostre. Dyrenes Beskyttelse ønsker endvidere, at aldersgrænsen for brug af ikke-penetrerende bolt pistol til bedøvelse af kvæg, får og geder bør hæves til 12 måneder. Dyrenes Beskyttelse ønsker desuden et krav til konstant overvågning af stikningen/halsoverskæring af kyllinger.

Dyrefondet mener, at kapitel 5 om slagtning efter religiøse ritualer bør udgå, da de nævnte bedøvelsesmetoder efter Dyrefondets opfattelse vil indebære en ikke ubetydelig risiko for voldsom ubehag og smerte.

Fødevarestyrelsen bemærker til ovenstående forslag, at der vil være tale om ændringer til gældender ret. Det er som udgangspunkt hensigten at videreføre gældende ret uden at foretage indholdsmæssige ændringer, jf. det i indledningen anførte.

Fødevarestyrelsen bemærker i øvrigt, at konstant overvågning af stikningen/halsoverskæring af kyllinger allerede er et krav i dag, jf. bilag III, punkt 3.3. om afblødning af dyr i rådets forordning (EF) nr. 1099/2009 af 24. september 2009 om beskyttelse af dyr på aflivningstidspunktet.

Det Veterinære Sundhedsråd foreslår en sproglig præcisering af bekendtgørelsesudkastets § 4, stk. 3, så "der sker" rettes til "hvor aflivning sker".

Dyrenes Beskyttelse foreslår, at § 3 i den gældende bekendtgørelse nr. 135 af 14. februar 2014 om slagtning og aflivning af dyr, som er en gentagelse af artikel 3, stk. 1, i Rådets forordning (EF) 1099/2009 af 24. september 2009 om beskyttelse af dyr på aflivningstidspunktet, gentages i bekendtgørelsesudkastet.

Anima, DOSO, Dyrenes Beskyttelse og Dyrefondet mener, at dyrevelfærdslovens § 25, stk. 1, 2. pkt., om forbud mod drukning, bør gentages i bekendtgørelsesudkastet, da det er en væsentlig bestemmelse.

Fødevarestyrelsen tilretter bekendtgørelsen i overensstemmelse med ovennævnte.

Anima finder, at selvom det er positivt, at aldersgrænsen for at udføre bedøvelse og slagtning/aflivning er rykket fra 14 år til 15 år, så er det betænkeligt, at bedøvelse eller aflivning, herunder slagtning, af dyr kan udføres af umyndige personer.

Fødevarestyrelsen bemærker, at aldersgrænsen følger den kriminelle lavalder.

DOSO undrer sig over, hvad "andre produkter" dækker over, herunder om dyr, der avles med henblik på salg til familiedyrmarkedet, f. eks. kaniner, marsvin og hamstere falder ind under denne betegnelse.

Fødevarestyrelsen bemærker, at med hensyn til spørgsmålet om, hvad betegnelsen "andre produkter" dækker over, så kan der f.eks. være tale om fjer.

Fødevarestyrelsen bemærker endvidere, at selskabsdyr ikke er omfattet af bekendtgørelsen, bortset fra katte, hvor der er særlige regler om, hvem der må foretage aflivningen, når dette sker senere end en uge efter fødslen. For selskabsdyr gælder dyrevelfærdslovens § 25, og for hunde gælder endvidere bestemmelserne om aflivning, som nu fremgår af udkastet til bekendtgørelsen om hunde. Bekendtgørelsen om aflivning, herunder slagtning, af dyr vedrører således hovedsageligt landbrugsdyr, herunder aflivning og slagtning på slagterier.

Bekendtgørelse om visse aggregater, halsbånd m.v. til dyr, herunder om forbud mod brug og markedsføring

Der har ikke været væsentlige bemærkninger til de enkelte bestemmelser i bekendtgørelsesudkastet.

Bekendtgørelse om halekupering, kastration og afhorning af dyr

Landsforeningen for Forsøgsdyrenes Værn peger på, at formuleringen af § 1, hvorefter bekendtgørelsens bestemmelser ikke finder anvendelse på grise, heste, hunde og kvæg, kan give det fejlagtige indtryk, at der ikke er regler om halekupering, kastration eller afhorning for disse dyrearter.

Fødevarestyrelsen bemærker hertil, at § 1 vil blive ændret med henblik på at undgå misforståelser.

Den Danske Dyr lægeforening finder, at ordet halekupering i § 2 bør ændres til haleamputation, da bestemmelsen er rettet mod situationer, hvor halekupering er påkrævet af veterinære hensyn.

Fødevarestyrelsen anerkender, at haleamputation ud fra et veterinærfagligt synspunkt nok vil være mere korrekt end halekupering, men styrelsen finder ikke, at den foreslåede ændring er hensigtsmæssig, idet halekupering er den traditionelt kendte og brugte betegnelse, også når indgrebet er veterinært begrundet.

Den Danske Dyr lægeforening, Dyrenes Beskyttelse, Dyrefondet og Det Veterinære Sundhedsråd peger på, at brug af elastrator er utidssvarende, og finder, at der i hvert fald bør indføres krav om bedøvelse og smertebehandling ved halekupering af lam med elastrator, jf. bekendtgørelsesudkastets § 3.

Fødevarestyrelsen bemærker hertil, at et forbud mod brug af elastrator eller krav om bedøvelse og smertebehandling vil være væsentlige en skærpelse i forhold til gældende regler, og at det som udgangspunkt er hensigten at videreføre gældende ret uden at foretage væsentlige indholdsmæssige ændringer, jf. det i indledningen anførte.

Den Danske Dyr lægeforening, Dyrenes Beskyttelse og Dyrefondet finder, at bekendtgørelsens bestemmelser om bedøvelse bør suppleres med et krav om længerevarende smertebehandling.

Fødevarestyrelsen finder det hensigtsmæssigt at indsætte en bestemmelse om længerevarende smertebehandling i § 2, stk. 1 (halekupering generelt), § 4 (kastration generelt), § 6 (kastration af lam og gedekid) og § 7 (afhorning generelt). Dette vil være i overensstemmelse med dyreværnslovens bestemmelse om, at smerte og lidelse ved operative indgreb, der kan påføre dyret lidelse, bortset fra uvæsentlig smerte af forbigående karakter, skal begrænses i videst muligt omfang. Det er Fødevarestyrelsen vurdering, at et krav om smertebehandling ikke udgør en væsentlig skærpelse i forhold til gældende regler, da der allerede er krav om bedøvelse i de nævnte paragraffer.

Bekendtgørelse om forbud mod markedsføring m.v. samt indførsel og udførsel af skind og skindprodukter fra hunde og katte

Anima bemærker, at det er uhensigtsmæssigt, at det fortsat er muligt at søge dispensation fra forbuddet mod erhvervmæssig indførsel, produktion og handel med andre skind fra hunde og katte end de pelsskind og pelsprodukter, som er omfattet af EU-forordningen på området. Anina fremhæver endvidere, at den omstændighed, at det fremadrettet er Fødevarestyrelsen og ikke ministeren, som er tillagt kompetence til at meddele dispensation, er en lempelse, hvis det fører til udvidet mulighed for dispensation.

Fødevarestyrelsen bemærker hertil, at der er tale om en uændret videreførelse af den nuværende dispensationsmulighed i lov om forbud mod markedsføring m.v. samt indførsel og udførsel af skind og skindprodukter fra hunde og katte. Det er dog præciseret, at der skal være tale om særlige tilfælde, hvilket er i overensstemmelse med fortolkningen i lobemærkningerne til den gældende bestemmelse i loven. Det bemærkes endvidere, at bemyndigelsen til at meddele dispensation også hidtil har været delegeret til Fødevarestyrelsen.

Bekendtgørelse om hold og fremvisning af dyr i cirkus m.v.

Dyrenes Beskyttelse finder, at det som udgangspunkt skal være forbudt at fremvise dyr i cirkus, medmindre der er taget konkret stilling til det. Dyrefondet fremhæver, at der ikke bør fremvises dyr i cirkus, uanset dyrearten, da dyrene ikke kan gives fornuftige betingelser.

Landsforeningen for Forsøgsdyrenes Værn finder, at det dyrevelfærdsmæssigt er meget betænkeligt, at Fødevarestyrelsen i medfør af bekendtgørelsesudkastets § 6, stk. 2, kan meddele tilladelse til fremvisning af vilde dyrearter, der hverken er omfattet af bilag 1 eller bilag 2.

Fødevarestyrelsen bemærker, at et forbud mod hold og fremvisning af alle dyrearter i cirkus vil være en skærpelse i forhold til gældende ret. Ligeledes vil det være en skærpelse at fjerne muligheden for at meddele tilladelse til at fremvise vilde dyrarter, der ikke er omfattet af bekendtgørelsens to bilag. Muligheden for at meddele sådan tilladelse er en videreførelse af en lignende bestemmelse i den gældende cirkusbekendtgørelse, og har i praksis primært været brugt til at meddele tilladelser til fremvisning af roufugle i roufugleshows, i formidlingssammenhæng m.v. Det bemærkes endvidere, at det som udgangspunkt er hensigten at videreføre gældende ret uden at foretage væsentlige indholdsmæssige ændringer, jf. det i indledningen anførte.

Dyrenes Beskyttelse anfører, at der kun bør forefindes en positivliste over dyrearter, der gerne må holdes og fremvises i cirkus. Der skal ikke være en negativliste. Udgangspunktet er, at det er forbudt at holde og fremvise dyr i cirkus, medmindre der er taget aktivt stilling til, at det er tilladt.

Fødevarestyrelsen bemærker, at en ændring som foreslået vil være en skærpelse af gældende regler, og at det som udgangspunkt er hensigten at videreføre gældende ret uden at foretage væsentlige indholdsmæssige ændringer, jf. det i indledningen anført. Endvidere bemærkes, at negativlisten klart angiver de dyrearter, som der er taget stilling til, at man ikke må fremvise.

Landsforeningen for Forsøgsdyrenes Værn anfører, at det er en fejl i bekendtgørelsens bilag 2, at kani-
ner står anført som "gnavere", da de hører til gruppen "lagomorpha".

*Fødevarestyrelsen bemærker, at det er korrekt, at kaniner hører til gruppen "lagomorpha", og at bi-
lag 2 vil blive tilrettet i overensstemmelse hermed.*

Landsforeningen for Forsøgsdyrenes Værn mener, at ordene "bedst muligt" skal udgå i bekendtgørel-
sesudkastets § 9, hvoraf det bl.a. fremgår, at dyreanlæg og udstyr skal konstrueres og installeres mv. på
en sådan måde, at dyrene beskyttes *bedst muligt* mod tilskadekomst.

*Fødevarestyrelsen bemærker hertil, at det ikke i praksis er muligt at være 100 % sikker på, at dyr
ikke kan komme til skade ved et uheld. Fødevarestyrelsen finder det derfor ikke hensigtsmæssigt at
fjerne udtrykket "bedst muligt".*

Dyrefondet mener, at det bør tilføjes i bekendtgørelsesudkastets § 17, stk. 1, at afstraffelse aldrig er til-
ladt i forbindelse med træning.

*Fødevarestyrelsen bemærker, at det allerede ligger implicit i bestemmelsen, hvoraf det fremgår, at
dyr skal trænes efter principper, der ikke tilsidesætter dyrenes velfærd.*

DOSO bemærker til bekendtgørelsesudkastets § 38, at man finder, at der fortsat bør være krav om, at
hunde har adgang til løbegård.

*Fødevarestyrelsen henviser til bemærkningerne ovenfor til § 45 i udkast til bekendtgørelse om dyre-
velfærdsmæssige mindstekrav til beskyttelse af hunde.*

DOSO anfører, at der i bekendtgørelsens kapitel 3 bør fastsættes specifikke krav til hold af zebraer.

*Fødevarestyrelsen bemærker, at der med bekendtgørelsens ikrafttræden indføres et forbud mod at
holde og fremvise elefanter, søløver og zebraer i cirkus. For både elefanter, søløver og zebraer er der
fastsat overgangsbestemmelser i bekendtgørelsesudkastets §§ 57-59.*

*For så vidt angår elefanter og søløver er der fastsat særlige bestemmelser i den gældende cirkusbe-
kendtgørelse, som videreføres i overgangsperioderne i bekendtgørelsesudkastets kapitel 3, §§ 49-52
(elefanter) og § 53 (søløver). Der er ikke fastsat tilsvarende særlige bestemmelser for zebraer i den
gældende cirkusbekendtgørelse, hvor der i stedet er henvist til bestemmelserne i lov om hold af heste,
og der er derfor ikke samme behov for et afsnit om særlige krav for zebraer i overgangsperioderne i
bekendtgørelsens kapitel 3. Det fremgår af overgangsbestemmelsen for zebraer i bekendtgørelsesud-
kastets § 59, at reglerne i den foreslåede bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til
hold af heste finder anvendelse på hold af zebraer i overgangsperioderne. Det skal hertil bemærkes,
at det nuværende krav i den gældende cirkusbekendtgørelses § 40 om, at zebraer skal have kontakt
til artsfæller, således erstattes af den nye bestemmelse om hold af minimum to heste (zebraer) i den
foreslåede bekendtgørelsen om heste.*

*For zebraer fremgår det således af bekendtgørelsesudkastets § 59, stk. 1, at cirkus, som ved bekendt-
gørelsens ikrafttræden holder zebraer, i en overgangsperiode fortsat kan holde og fremvise dyrene
indtil 1. januar 2026 under iagttagelse af bestemmelserne i cirkusbekendtgørelsens §§ 7-27 og be-
kendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af heste (bortset fra § 15). Af bekendtgø-
relsens § 59, stk. 2, fremgår, at cirkus, som er omfattet af § 59, stk. 1, efter 1. januar 2026 må holde
zebraerne i faste anlæg, indtil de dør eller afhændes, under iagttagelse af bestemmelserne i cirkusbe-
kendtgørelsens §§ 7-27 og bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af heste.*

Dyrefondet foreslår, at det tilføjes til bekendtgørelsesudkastets 25, stk. 1, at dyr ikke må transporteres mere end 8 timer.

Fødevarestyrelsen bemærker, at et sådant krav vil være en skærpelse af gældende regler, og at det som udgangspunkt er hensigten at videreføre gældende ret uden at foretage væsentlige indholdsmæssige ændringer, jf. det i indledningen anførte.

Dyrefondet ønsker, at ordet ”unødig” fjernes fra bekendtgørelsesudkastets § 27 om, at personer, der håndterer cirkusdyr i forbindelse med transport, ikke må anvende vold eller andre metoder, der kan påføre dyrene unødig frygt, skader eller lidelser.

Fødevarestyrelsen bemærker, at der kan være situationer, hvor det ikke kan undgås at påføre dyrene forbigående frygt m.v., f.eks. ved på- og aflæsning fra transportmidler, hvis dyrene ikke er vant til situationen og stresses.

DOSO anfører, at der ikke i bekendtgørelsesudkastet er fastsat krav om selskabsansvar i udkastets § 55.

Fødevarestyrelsen bemærker, at udeladelsen ikke er tilsigtet, og at der vil blive indsat en bestemmelse om selskabsansvar i bekendtgørelsen.

Det Dyreetiske Råd anfører, at Rådet som udgangspunkt kan tilslutte sig de foreslåede overgangsperioder. Rådet ser dog ikke behovet for en overgangsperiode for elefanter, da de danske cirkuselefanter er afhændet, og Rådet sætter spørgsmålstegn ved en 5 årig overgangsperiode for søløver og elefanter.

Fødevarestyrelsen bemærker, at der er fastsat passende overgangsperioder for de eksisterende vilde dyr i cirkus under hensyn til grundlovens regler om ekspropriation. Overgangsbestemmelserne retter sig både mod danske og udenlandske cirkus. Da der ikke længere holdes elefanter i danske cirkus vil forbuddet mod hold og fremvisning af elefanter i cirkus i praksis kun påvirke udenlandske cirkus' muligheder for at turnere med elefanter i Danmark.